

LAIKAS

Psichologinis Momentas

PRIEŽASTYS DĖL PARYŽIAUS KONFERENCIJOS IŠIRIMO

(E) Daug kas šiandieną jieš ko tikrųjų priežasčių, dėl kurių iširo Paryžiaus Didžiųjų konferencija. Šių priežasčių aiškinių yra ištisi varijantai. Vienas šitų varijantų turėtų paliesti psichologinį motyvą.

Nuo 1957 metų birželio mėnesio, Chruščiovas, pašalinęs varžovus iš valdžios aparato, vedė taikios koegzistencijos su Vakarais politiką. Šios politikos tikslas buvo išlaikyti ilgiam laikui status quo padėti, kurią jis laikui bėgant, tikėjosi įpiršti Vakarų pasauliui. Ši politikos linija jam, kaip ir visiems komunistams, buvo neišvengiama: reikėjo laiko komunizmo susti-

prinimui krašto viduje bei komunizmo įtakos išplėtimui pasaulyje. Be to, vedamas taikios koegzistencijos su Vakarais politiką, Chruščiovas manė, kad šiuo būdu pavyks užliūliuoti Vakarų pasaulio budrumą. Visa tai turėdamas galvoje, Chruščiovas vedė koegzistencijos politiką, kurios konkretus tikslas buvo Didžiųjų konferencija.

Ir čia savaime iškyla klausimas: Kas privertė Chruščiovą išsardyti konferenciją? Kiek tai liečia amerikiečių žvalgybos lėktuvą, tai jis, tikriausiai, nebuvo priežastimi išardytos konferencijos: Chruščiovas jau žymiai anksčiau žinojo, kad ame-

rikiečių žvalgybos lėktuvai skraido virš Rusijos, tik sovietinėms karo priemonėms jie buvo nepasiekiami. Šitai jis pats patvirtino: "Mūsų kariškiai, švelniai šnekant, pražiopsojo patogią progą".

Komunistinės valdžios viršūnėje vyko staigūs pasikeitimai, kurie nebuvo palankūs Chruščiovui. Sovietų Sąjungoje nuolatos vyksta kova dėl valdžios, ir svarbiausia, kad ši kova dėl valdžios yra nuolatos surišta su kova dėl kurios nors iš anksto nustatytos strategijos ir taktikos. Kai dėl strategijos, tai jų visų, sėdinčių Kremliaus valdžios viršūnėje galvosena yra monolitiško: po jie visi siekia komunizmo įgyvendinimo visame pasaulyje. Gi dėl taktikos Sovietų Sąjungoje nuolat vyksta kova, nes nuo sovietinės valdžios taktikos priklauso jos išsilaikymas arba žlugimas. Chruščiovo vesta taikios koegzistencijos politika iki tam tikro laipsnio buvo naudinga sovietinei valdžiai: jos dėka, Sovietų Sąjungai lyg ir pavyko pralaužti pertvarą, skiriančią komunistinį pasaulį nuo vakarietiškojo. Dr. Boeler, š. m. balandžio 11 d. "Neue Zürcher Zeitung" rašė tema: "Masių psichologija ir turistinė diplomatija". Jis rašė, kad tiek tikrojo karo, tiek šaltojo karo metu nuolatos vyksta tam tikras masių įmagnetinimas abejose fronto pusėse. Turistinės diplomatijos dėka politikai turi galimybę dažnai net ir demagoginėmis, bet visuomet efektyviomis, priemonėmis, kaip pvz. vaiko paglostymas, apsikeitimas su darbininku kepurėmis arba glėbesčiavimasis, paveikti masių psichologiją sau palankia prasme. Šiuo būdu priešas pasirodo visai kitoj spalvoj, nei propaganda buvo jį masėms pristatiusi. Šia prasme turistinė diplomatija buvo naudinga komunistinei valdžiai. Bet kartu ši diplomatija turi ir savo pavojungą pusę, nes panašus masių psichologinis procesas vyksta ir kitoje fronto pusėje, atseit, Sovietų Sąjungoje; žmones savaime ima klausiti: "Kodėl mes, Sovietų Sąjungoje, turime nuolatots ginkluotis, nuolatos dalyvauti iki gyvo kaulo daėdusiose gamybos "lenktynėse", kai galima gyvent taikoje su vakarietiškuoju pasauliu?" Šis masių psichologijos momentas, be abejo, nėra nežinomas tiems, kurie sėdi Kremliaus valdžios viršūnėje.

Istorija turi daug pavyzdžių, kurie liūdi, kad dažnai kovą nulemia ne materialiniai ištekliai, bet psichologinis momentas. Psichologinis faktorius turėjo, be abejo, ypač didelės reikšmės

Argentinos Prezidentas keliauja

• Argentinos Prezidentas Dr. Frondizi išvyko Europon. Birželio 13 d. 14 val. Prezidentas Dr. Arturo Frondizi su Comet 4 lėktuvu išskrido Europon. Atsisveikinimui į Ezeizą atvyko Argentinos Vidaus Reikalų, Krašto Apsaugos, Sveikatingumo ministeriai, UCRI prezidentas Garcia, Vokiečių, šveicarų ir kitų tautybių atstovai.

Prieš tai lygiai 11,30 val. prezidentas Dr. Frondizi savo pareigas perdavė Senato prezidentui Guido. Ta proga pasakė trumpą kalbą, išreikšdamas savo pasitikėjimą kariuomenei ir vyriausybės žmonėms. Nežiūrint paskutinių įvykių, prezidentas vykstaš Europon, nes toji kelionė esanti didelės svarbos visai Argentinai.

Kitą dieną prezidentas nuskrido Romon, kur buvo gana nuoširdžiai priimtas Italų Vyriausybės. Italijoje prez. Fron-

dizi pasiliks savaitę laiko, paskui lankysis Vak. Vokietijoje nuo 27 iki 30 birželio.

Tai pirmas kartas Argentinos istorijoje, kai valdantis prezidentas apsilanko Vokietijoje. Šis faktas rodo Argentinos pasikeitusią padėtį — Argentina tuomi įžengia į laisvųjų Europos tautų tarpą kaip pirmaujanti Pietų Amerikos valstybė, kuri yra susirūpinusi dar labiau pakelti savo krašto ekonominį ir kultūrinį lygį. Tuo pačiu Argentina išreiškia savo solidarumą su laisvomis Europos tautomis.

Šis Dr. Frondizi vizitas Europai be abejo atneš visai Argentinai nemaža naudos: bus užmegzti ir sustiprinti ekonominiai ir kultūriniai ryšiai su Europos kraštais, bus sunormalizuoti muitai, kas prisidės prie krašto gerbūvio pakelimo ir didesnio emigracinio judėjimo.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires

T. E. 208 - 5027

Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual

No. 636922

COPIAS
ARGENTINO
CASA CENTRAL

Franqueo Pagado

Concesión No 4289

Tarifa Reducida

Concesión No 4015

Ginčai su Izraeliu dėl Adolfo Eichmann'o

• Paskutinis Izraelio žodis Argentinai dėl Adolfo Eichmann'o. Kaip iš Jeruzalės pranešta, kad Adolfo Eichmann'as nebus grąžintas Argentinai. Tai esąs "paskutinis Izraelio žodis Argentinai". Izraelio vyriausybė išsamiai apsvaščiusi Eichmann'o reikalą, priėjusi tos išvados ir su ja pasiliekanči. Argentinos ambasadorius Jeruzalėje Rodolfo Garcia Arias birželio 13 d. lėktuvu per Romą išskrido į Buenos Aires. Jeigu Izraelis laikysis savo "paskutinio žodžio" dėl Eichmanno, tai vargu ar Argentinos ambasadorius grįžias atgal į Jeruzalę.

Eichmann'o nuotykius išjudino labiau viso pasaulio spaudą negu Čilės žemės drebėjimas. Laikraščiai pilni komentarų: vieni giria Argentinos vyriausybę už tvirtą laikyseną, kiti piktinasi Izraelio akiplėšiškumu. Kaip ten bebūtų, šis įvykis kuriam laikui užmaskuoja sovietų daromus žygius įsiveržti į

Afriką ir P. Ameriką. Kol pasaulinė spauda užsiėmusi Eichmann'o nuotykiu, tol sovietai gali ramiai kasti po svetimų valstybių pamatais ir vykdyti savo planus dėl naujų "draugysčių" užmezgimo.

Spėjama, kad Chruščiovas gali apsilankyti į Kubą, Venezuelą ir kitas P. Amerikos valstybes. Bet jis dar laukia, kol daugiau valstybių jį "pakvies į svečius". Tuomi Chruščiovas nori užbėgti š. Amerikai už akių dėl sferų įtakos P. Amerikoje.

S. Amerikos prezidentas Eisenhoweris irgi nemiega, bet keliauja net iki Tokio, bet ten jam kelią pradeda pastoti komunistai, norėdami būtinai priversti atsistatydinti ministerių pirmininką Kishi ir tuomi sugriauti pasirašytą Amerikos-Japonijos tarpusavinės pagalbos paktą.

Taipgi visur vyksta didelės lenktynės tarp pasaulio "didžiųjų" dėl sferų pasidalinimo. Pamatysime kas laimės. A. S.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

• Prezidentas Eisenhoweris nebevyks į Japoniją. Kaip visa pasaulinė spauda plačiai rašo prez. Eisenhoweris, patartas paties Japonijos prez. Kishi, susilaikė nuo Japonijos vizito. Kaip žinome, prieš tai Tokio gatvėse komunistų organizuoti demonstrantai boikotavo Eisenhowerio vizitą: buvo prieita net prie kruvinų muštynių su policija. Suprantama, kad šiuo momentu Eisenhowerio saugumui grėšė nemažas pavojus. Bet iš kitos pusės, kaip visa laisvojo pasaulio spauda pažymi, nukentėjo JAV prestižas netik Europoje, bet ir Azijoje. Taigi Maskva savo tikslą dalinai atsiekė, galėdama vis daugiau įsistiprinti Azijos kontinente. Dar kartą pasirodė, ką gali padaryti komunistinė propaganda, kai ji varoma bet kokia kaina ir bet kokiom priemonėm.

• Kuba — komunistinis tiltas į Pietų Ameriką. Kuba kaskart vis labiau demonstruoja savo simpatijas Rusijai ir antipatijas š. Amerikai. Paskutiniu laiku Havanoje buvo suareštuoti du amerikiečių diplomatai: Sweet ir Friedemann už "kontrevolucinį" veikimą. Mat, pas diplomatus buvo užsukę du svečiai iš užsienio, šito užteko suareštuoti diplomatus. Simpatijos Sovietų Sąjungai vis labiau didėja. Fidel Castro skuba įvesti "naują socialistinę tvarką" pagal Maskvos kurpalių, nusavinandamas didesnes privatinės nuosavybes, kaip viešbučius, įmones ir fabrikus. Chruščiovo vizitas, be abejo dar labiau padidins simpatijas Sovietų Rusijai.

• Birželio 17 dienos revoliucija 1953 metais. Vakarų Vokietija plačiai paminėjo birželio 17-tos sukilimą, įvykusį prieš 7 metus Rytinėje Vokietijoje. Visa Rytų Vokietija

buvo sukilusi prieš komunistinį režimą, bet sovietų tankais buvo numalsinta. Šiomet minėdami šį faktą Vak. Vokietijos jaunuoliai apie 38 tūkstančių bėgo per visą kraštą estafetę, kuri baigėsi didelėmis manifestacijomis prie geležinės uždangos.

• Septynių valandų sukilimas. Lygiai 15 valandų prieš prezidento Frondizi kelionę Europon, San Luis mieste viena karininkų grupė sukilo prieš vyriausybę: per karinę radijo stotį iš San Luis pasiskelbė, kad kariuomenė sukilo prieš vyriausybę, bet greitai paaiškėjo, kad tai buvo vieno garnizo dalies sukilimas. Visa kariuomenė liko ištikima vyriausybei ir prie sukilimo neprisidėjo. Po septynių valandų paskelbtas sukilimas savaime nutylo: sukilimo vadai buvo suimti, arba išbėgiojo.

VOKIEČIŲ ŪKININKŲ ISPEJIMAS

THE FARM žurnalo redakcija skelbia kreipimąsi į JAV ūkininkus vokiečio, kuris prie spygliuotų vielių tvoros priėjęs prašė perduoti tokius jo žodžius:

Aš statau į pavojų savo laisvę čia atėidamas ir į jus prašekdamas, nes aš noriu kai ką pasakyti JAV ūkininkam.

Vengrų revoliucijai nepavykus, mes jaučiames, kad esame palikti savo likimui. Jei ir toliau įvykiai eis kaip eja, tai laikas dirba Rusijai ir Kinijai. Mes norime tai pasakyti atydydami save pavojun, kad jūs suprastumėte, kaip ūkininkai gyvena ir kam dirba komunistinėse valstybėse. Jeigu tu nesurūpinsi, ateis laikas, kad ir jūs būsit mūsų padėtyje. Mes manome, kad mūsų kova už laisvą ūkininkavimą yra pakankamas pasauliui įrodymas.

MIRĖ BORIS PASTERNAKAS

(E) Š. m. gegužės 30 d. vasarnamyje, netoli Maskvos, mirė poetas-rašytojas Boris Pasternakas. Mirė septyniosdešimties metų, širdies sutrikimo, plaučių uždegimo ir plaučių vėžio iškankintas. Reikia manyti, kad jo mirtį pagreitino komunistų persekiojimai, sąryšyje su jo "Daktaras Živago" pasirodymu, už kurį 1958 m. jam buvo paskirta Nobelio literatūros premija, kurios jis buvo priverstas atsisakyti.

KREMLIUS SMENGA ŽEMEN

(E) Š. m. gegužės 21 d. 13 valandą 22 minutės 06 sekundės ir gegužės 22 d. 13 valandą 49 minutės 46 sekundės Maskvos laiku Mokslių akademijos centrinė seisminė stotis "Moskva" užregistravo smarkius žemės drebėjimus, kurių epicentrai yra už 14.600 km nuo Maskvos, Pietų Amerikos Ramiojo vandenyno pakrantėje, Konsepsijono miesto rajone (Čilė). Maksimalus dirvos poslinkis Maskvoje siekė 500 mikronų. Pirmojo žemės drebėjimo jėga buvo apie 10, antrojo — 8-9 balai.

• Prez. Dr. Arturo Frondizi birželio 17 d. buvo priimtas pop. Jono XXIII. Prezidentas ir Popiežius pasikeitė dovanomis.

Okupuotoje LIETUVOJE

ISTORINIAIS MELAIS IR SAVE MAITINA

Yra visiems žinoma, kokią melagingą versiją sovietinė propaganda nuolat skelbia pasauliui apie Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą. Girdi, "liaudis sukilo, nuvertė buržuazinę valdžią ir pakelti ūpu nubašavo įsijungti į broliškių tautų šeimą". Tikrovė visiems žinoma: Maskva pastatė ultimatumą, atriedėjo šarvuočiai ir kraštas buvo okupuotas.

Kiek nuostabiau, kad sovietinė propaganda ir savas partiečius maitina tikrais melais ir istorijos klaidomis.

Lietuvoje kaip žurnalas Komunistas š. m. vasario mėnesio laidoje pateikė "Papildomą medžiagą studijuojantiems TSKP istoriją". Joje dėstomi Lietuvos gyvenimo ir komunistų veiklos įvykiai 1927-1941 metų laikotarpyje. Ir kas čia dėstoma? Girdi, 1940 metais Lietuvoje įvykusi "socialistinė revoliucija" ir buvusi "atkurta tarybų valdžia" ir lietuvių tauta "susijungė su TSRS tautomis".

SOVIETŲ PATARIMŲ NEUŽSIMENA

Atskirus metus nagrinėjami, tos "papildomos medžiagos" autoriai mini, kad 1939 m. kovo 22 d. fašistinė Vokietija okupavusi Klaipėdos kraštą, o Lietuvos vyriausybę sutikusi su šiuo hitlerininkų agresijos aktu ir paraginusi mases laikytis ramiai. Kad tuomet ir Sovietų Sąjungos diplomatiniai atstovai Lietuvą paragino "laikytis ramiai", medžiagoje neminima nė žodžio.

JULIJOS ŽEMAITĖS 115 GIMIMO METINĖS TELSIOUSE

(E) Š. m. gegužės 29 d., Telšių liaudies teatro salėje įvyko literatūrinis vakaras, skirtas lietuvių literatūros klasikės Julijos Žemaitės 115 gimimo metinėms paminėti.

KOMPOZITORIAUS STASIO ŠIMKAUS MEMORIALINIS MUZIEJUS

(E) Kaune, buvusioje Šimkaus sodyboje, įsteigti Lietuvos kompozitorių sąjungos kūrybos namai, kuriuose įrengtas Stasio Šimkaus memorialinis muziejus. Šiame muziejuje eksponuojami kompozitoriaus rankraščiai, kūrinių, jo asmeninio naudojimo ir apyvokos daiktai. Surastose operose "Kaimes prie dvaro" partitūra ir kitų mažai žinomų muzikinių kūrinių, o taip pat paskutinės Šimkaus foto nuotraukos su autografais, automatinis plunksnaktis, kuriuo kompozitorius rašė savo kūrinius, ir keletas namų apyvokos daiktų.

PABALTIJOS PSICHOLOGŲ MOKSLINĖ KONFERENCIJA VILNIUJE

(E) Š. m. gegužės 29 d. Vilniuje, Kapsuko vardo universitete, pradėjo savo darbą Pabaltijos psichologų mokslinė konferencija, kurioje nagrinėjami darbo ir darbinio auklėjimo psichologiniai klausimai, susiję su mokyklose įvestu gamybinio mokymo, pasidalinimu tos srities sukaupu darbu patyrimu. Konferencijoje dalyvauja svečiai, aukštųjų mokyklų ir mokslinių tyrimo įstaigų darbuotojai, psichologai iš Maskvos, Talino, Tartu ir Rygos.

NAUJA KERAMZITO GAMYBOS ĮMONĖ PALEMONE

(E) Palemone statomi pirmieji Lietuvoje keramzito cecho pastatai. Keramzitas, tai lengva, kereta medžiaga, naudojama gelžbetoninių gaminių užpildams.

LATVIŲ AKVARELĖS PARODA VILNIUJE

(E) Š. m. gegužės 27 d. Vilniaus dailės muziejuje atidaryta latvių akvarelės paroda. Parodą atidarė Lietuvos dailininkų sąjungos pirmininkas Kuzminskis. Parodoje yra išdėstyta daugiau, kaip 200 latvių akvarelės darbų.

SKERDŽIŲ RENESANSAS LIETUVOJE

(E) Carų baudžios laikais gyvenimas nebūtų buvęs pilnas be skerdžiaus. Lietuvos nepriklausomybės laikais iš mūsų ūkinio gyvenimo skerdžius buvo dingęs. Gį šiuo metu, sovietams sugriovus ūkį, suvarius ūkininkus į kolchozus bei sovchozus, skerdžius Lietuvoje gyvena renesanso dienas.

Š. m. gegužės 26 d. Ž. ū. ministras Vazalinskas Kaune turėjo pasitarimą su skerdžiais ir karvių melžėjomis. Šiuo metu skerdžių Lietuvoje priskaitoma tarp 7-8 tūkstančių.

Be to, šiame pasitarime dalyvavo vyriausis komunistinės valdžios na-

Toliau dėstoma, kad Lietuvoje buvusi sudaroma "viešoji nuomonė" Vokietijos protektorato Lietuvoje naudai. Kas tuomet Lietuvoje gyveno, žino, kad apie tokią "viešąją nuomonę" Lietuvoje nebuvo nieko girdėti. Būtų buvusi visiškai nesąmonė, jei Lietuvos gyventojai būtų svarstę Vokietijos protektorato Lietuvoje galimumą po to, kai Hitleris taip grubiai pagrobė Lietuvos teritorijos dalį.

HITLERIS IR STALINAS

Po eilės kitų nesąmonių, "papildomos medžiagos" autoriai prieina prie lemtingų 1940 metų įvykių. Birželio 15-17 dienomis "darbo žmonių masės, kompartijos vadovaujamos, išėjo į gatvę, vieninai reikalaujamos, kad būtų nuverstas fašistinis režimas ir sudaryta liaudies vyriausybė". Kad tomis pačiomis gatvėmis dar prieš tai buvo triukšmingai pravažiavę okupaciniai sovietų šarvuočiai — nė žodėliu neužsiminta. Kad tie tankai Lietuvon įsigrivė po to, kai jau 1939 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais buvo tarp Hitlerio ir Stalino susitarta pasidalinti Lietuvą, taip pat nė žodėliu neprisiminta. Kompartijos vadovaujama Lietuvos liaudis "sukilo ir nuvertė valdžią" — tokiais grubiais melais maitina "Komunistas" savus partiečius, studijuojančius partijos istoriją. Vis tik nuostabu, kad tasai partijos organas, skiriamas ne masėms, bet kaip veikėjams, drįsta jiems tokius melus patiekti. (E)

riai: Lpk ck sekretoriai Sniečkus ir Niunka, ir MT-bos pirmininkas Šumauskas.

DARBO ŽMONIŲ "ROJUJE"

(E) Niekur labiau išnaudojamo darbininko nėra, kaip komunistiniame "darbininkų rojuje". Šitai patvirtina pati "Tiesa", š. m. gegužės 22 d. numeryje.

Vilniaus "Audėjo" įmonėje nėra nė paprasčiausių higienos, nei būtiniausių darbininkui sąlygų. Šiuo metu "Audėjo" įmonėje dirba virš 600 moterų, ir vienok, nakties paimanos metu susirgus vienai darbininkų, nėra kam suteikti medicinos pagalbos. Taip gi darbininkės, atėjusios į darbą, neturi kambario persirengti: apsiaustus, kepuraites, skarytes tenka dėti ant palangių, siūlų dėžių, žodžių, ten, kur tikrai randama laisva vietelė. Gi balgas darbą. nėra kur nusiprausti.

VILNIUS LAUKIA UŽSIENIO TURISTŲ

(E) Šiais metais tikimasi Vilniuje susilaukti virš tūkstančio turistų. Šia proga valstybinės politinės ir mokslinės literatūros leidykla paruošė 400 psl. knygą — Vadovą po Vilnių. Vadovas gausiai iliustruotas.

PER KETURIUS METUS PLYTŲ FABRIKAS "SUDEDE" 1 MILIJONĄ 200 TŪKSTANČIUS RUBLIŲ

(E) Š. m. "Tiesos" 124 nr-je patalpintas feljetonas: "Molis iš molio". Pasirodo, prieš 4 metus švenčionių rajone, Gailiutiškėse, buvo pastatytas plytų fabrikas, kuris per keturius metus perėkavo 1 mil. 200 tūkstančių rublių, ir kuris iki šiol konvejeriu eina žalios plytos, atseit, molis pagamintas iš molio.

OBELISKAS ŽALGIRIO MŪŠIO LAUKE

(E) Šiemet istoriniam Žalgirio mūšiu sukanka 550 metų. "Tiesa" pasakoja, kaip Lenkija ruošiasi šią šventę atžymėti. Žalgirio lauko centre iškilis 8 m. aukščio keturkampis obeliskas. Toliau iškilis metalinių stiebų šaka. Prie šių stiebų pritvirtins taip pat metalo atlietas mūšyje dalyvavusių tautų vėliavas — lenkų, lietuvių, rusų, čekų ir kitų tautų. Stambiausias statinys — galerija, kuri iš lauko pusės statoma kaip anfiteatras ir kuri leisys laipteliais žemyn. Galerijos viduryje bus įruošta Žalgirio mūšio paroda. Š. m. balandžio mėn. 26 d. buvo padėtas kertinis akmuo. Araėjant šventei, lenk tautos istorinėje šventovėje, Vavelio pilyje, Krokuvoje bus uždegta ugnis, kurią estafete nugaubens į Žalgirį. Jubilėjaus dieną mūšio lauke bus uždegta aukuras ir atidarytas paminklas.

BRIEDIS LAUKE, JIESMĄ DROZIA

Tokiu būdu vakariečiai turėtų pasiklausti, kam gesinimo laikotarpis tarnauja? Nejam Maskvai, kuri energingai visais kampais varinėja visokius ideologinius, politinius ir ekonominis vajus?

— v.

Lietuvos darbininkas ir neišsprendžiamas kurortų klausimas

(E) Vyriausiosios kurortų, sanatorių ir poilsio namų valdybos viršininkas V. Serglejus neseniai sovietiniam laikraščiu pareiškė, kad Lietuvos kurortuose šiemet poilsiaus ir gydysis 60000 darbo žmonių. Tai būtų kas dešimtas Lietuvos darbininkas ir tarnautojas (nes darbininkų ir tarnautojų skaičius, apjungtas profesinėse sąjungose, siekia dabar 600.000 — neskaitant kolchozininkų, kurie pratsajungoms nepriklauso).

Tačiau, pagal oficialius duomenis, paskelbtus paskutiniame Lietuvos profesinių sąjungų V-me suvažiavime, šiais metais į sanatorijas, poilsio namus, profilaktoriumus ir turistines bazines bus išsiųsta daugiau kaip 34.000 tarnautojų. Tai būtų kiek daugiau kaip kas septynioliktas darbininkas. Bet kai į tą skaičių įeina ir tie, kurie keliaiapius gaus į kitas, ne Lietuvos vasarvietes, aai Lietuvos vasarvietėmis ir gydyklomis galės pasinaudoti dar mažesnis negu 34.000 skaičius.

Tai ryškėja ir iš Lietuvos vasarviečių viršininko Sergejaus pareiškimo, kad Lietuvos kurortuose šiemet poilsiaus ir gydysis apie 60.000 darbo žmonių. Galima spėti, kad daugiau negu pusė visų atostogaujančių Lietuvos kurortuose bus iš "broliškių respublikų". Atvykę iš Lietuvos žmonės yra pasakoje, kad žymesniuose Lietuvos kurortuose lietuvių vasarotojų skaičius palyginamai menkas.

Be to, pastebėtinas dar toks reiškinys: Oficialiais duomenimis, pernai per profesines sąjungas Lietuvos darbininkams ir tarnautojams buvo išskirta apie 17.000 kelialapių į sanatorijas ir dar 39.000 kelialapių į poilsio namus, taigi viso 56 tūkstančių kelialapių. O šiemet, kaip paaiškėjo profesinių sąjungų suvažiavime, bus išduota tik 34 tūkstančių kelialapių. Tai rodo, kad šiemet žymiai mažesnis skaičius galės poilsiauti ir gydytis vasarvietėse, negu perėjais metais, nepaisant, kad Lietuvos vasarvietės nuolaa plečiamos.

Dar pažymėtina, kad kelialapius į vasarvietes visai Sovietų Sąjungai skirsto Maskva ir tik paskirtus atskirai respublikai kelialapius skirsto respublikinės profesinės sąjungos savo nuožiūra, žinoma atsižvelgdamos į bendras Maskvos instrukcijas.

Išvada ta, kad tik retas Lietuvos darbininkas ir tarnautojas gali gauti kelialapius į vasarvietes. O kolchozininkai ir visai išjungti iš to skirstymo, nes jie nepriklauso profesinėms sąjungoms.

GELBĖKITE LIETUVĄ!

Kai svastikos ženklai atsirado ant keletos sinagogų sienų, tai žydai išjudino viso pasaulio Lietuvojuk didžiausias religijos persekiojimas: uždarnos žudomi vyskupai ir kunigai, persekiojami tikintieji už bažnyčios rašyti ką tik galim į visus laikraščius: gelbėkit persekiojamą katalikiškąją Lietuvą. Neužtenka pasakyti apie tuos persekiojimus tik tada, kada kas mus paklausia. Turi panaudoti kiekvieną progą painformuoti, ką kenčia dabartinė Lietuva.

Reikia stebėtis, kad dar galima sutikti ir lietuvių, kurie nežino, jog vyskupas T. Matulionis buvo tris kart išstremtas, o dabar Lietuvoje gyvena kaip tremtinys, išvežtas iš vyskupijos. Tas didysis mūsų kankinys šiemet švenčia kunigystės 60 m. sukaktį. Jo pasiaukojimą turime priminti visam pasauliui.

Stebisi kaikas, kad Lietuvoje buvo išventinta naujų vyskupų. Tačiau mažai kas žino, kad vyskupas Slatkevičius po išventinimo buvo išstremtas iš savo vyskupijos, atskirtas nuo savo gamonųjų, turi gyventi Lietuvos užkampio parapijelė.

O ar visi žino, kad vyskupai M. Reinsys ir V. Borisevičius yra

didieji kankiniai už tikėjimą? O neseniai miręs vysk. Ramanauskas grįžo iš Sibiro be sveikatos ir negavęs leidimo dirbti savo vyskupijoje, turėjo gyventi kaip tremtinys savo tėvynėje.

Žinome, kad daug tremtinių kunigų sugrįžo iš kalėjimo ir Sibiro be sveikatos ir be teisių. O kiti ir negrįžo. Kur, pavyzdžiui, kunigas Vladas Didžionkas, suimtas ir išvežtas 1941? Kiti antrą kartą išstremti ar įkalinti. Kiti teisiami už religijos mokymą bažnyčioje, kaip neseniai skaitėme žinias iš Maskvos.

Žinome, kad komunistai uždarinėja bažnyčias, bet mažai kas žino, kad tiek daug bažnyčių jau uždaryta. Juk Vilniuje uždaryta jau 23 bažnyčios. Gražioji katedra paversta muzėjumi.

Štai kodėl sovietai nenori leisti turistų į Lietuvą. Jie bijo, kad turistai gali pamatyti jų šetonišką neapykantą Bažnyčiai ir Kristui. O mūsų pareiga išaiškinti visam pasauliui, nurodant faktus, ką sovietai daro mūsų brangioje tėvynėje. Skelbkim, kol galim, nes sovietai norėtų užčiaupti ir mūsų burnas.

T. A.

Riaušės Lenkijoje

(E) Šių kelių paskutinių savaitių bėgyje Lenkijoje įvyko trys platesnio masto susirėmimai tarp demonstrantų ir policijos. Pirmasis susirėmimas buvo Hova Hutoje, pietų Lenkijos plieno pramonės mieste; tuo metu žmonių minia pasipriešino komunistinei valdžiai, panorėjusiai pašalinti kryžių iš bažnyčiai numotyto vietos. Dieną vėliau Allensteine (Olšyn). Gi prieš kelias dienas panašus susirėmimas įvyko vakarų Lenkijos tekstilės pramonės mieste, Zieliona Gora: komunistinė valdžia bandė bažnyčios salę paversti koncertų sale. Minia pasipriešino, ir teko šauktis poli-

cijos paramos. Būta ir daugiau ženklių, kurie liūdią piliečių nervingumą ir nerimavimą. Komunistinis režimas, nuolat vis labiau slegiamas ekonominių sunkumų, greit iššaukia minios susierzinimą ir viešą protestą.

Paskutiniu metu valdžia užkrovė aukštas gamybos normas, gi atlyginimo už darbą nepakėlė. Taipgi padidėjo bedarbių skaičius, ir smarkiai pakilo ypač maisto kainos.

Iki šiol Gomulka manė, kad nepasitenkinimas daugiausiai reiškiasi tose srityse, kuriose gyventojų daugumą sudaro ūkininkai; gi po šių riausių Gomulka tenka įsitikinti, kad ir pramonės darbininkija yra priešingai esamai tvarkai.

LIETUVA JAU DVIDEŠIMTS METŲ SOVIETŲ VERGIJOJE

Min. Lozoraičio laiškas iš Romos

Birželio mėnesio 15 d. sueina 20 metų nuo Sovietų Sąjungos agresijos prieš Lietuvą. Tą dieną 1940 metais Sovietų Sąjunga be jokio mažiausio pagrindo užpuolė ir okupavo mūsų taikingą kraštą, kartu su Estija ir Latvija. Tuo būdu sovietai padarė pradžią sunkiausioms lietuvių tautos istorijos periodui. Jis yra nužymėtas tokiomis sovietų padarytomis ir tebedaromomis skriaudomis bei neteisybėmis, kokių mūsų tauta nebuvo patyrusi nuo daugelio šimtmečių. Okupacinei valdžiai ir komunistinei santvarkai įvesti ir palaikyti sovietai pavartojo Lietuvoje visas bolševikinio masinio teroro priemones, kaip žmonių tremimas, kalinimas ir žudymas be teismo.

Praėjusių 20 metų tarpe civilizuotasis pasaulis yra toli nuėjęs pažangos keliu. Vakarų demokratinės valstybės laimėjo karą prieš Hitlerį. Jos sugrąžino nepriklausomybę Hitlerio okupuotiems Vakarų Europos kraštams. Jungtinių Amerikos Valstybių ekonominės bei poli-

tines pagalbos dėka tie kraštai ir Vokietija galėjo atsistatyti iš karo griūvėsių ir pasiekti dar didesnio negu prieš karą gerbūvio. Dešimtims kolonijaliųjų teritorijų Afrikoje ir Azijoje Vakarai suteikė suverenumą ir nepriklausomybę, vaduodamiesi tinkamu bendrų interesų supratimu ir tautų apsisprendimo teisės pagarba. Bet Lietuva tebėra sovietų okupacijoje, nes tuo tarpu, kada laisvame pasaulyje laisvės idėja vis daugiau išigali ir yra nešama net į Afrikos džungles, sovietų santvarka, ideologija ir politika nesikeičia, sovietų egzistencijos pagrindas bei tikslas visados palieka tas pats individualinės ir tautų laisvės naikinimas ir kova prieš laisvųjų tautų bendruomenę.

Sovietų agresija prieš Lietuvą, kaip lygiai prieš Latviją ir Estiją, ir iš viso Baltijos Valstybių okupacija turi gilesnės, bendresnės reikšmės. Sovietų smūgis prieš Baltijos Valstybes buvo taikomas ne tik tai joms, bet visai Europai, jis sudarė dalį sovietų plano sukomunizuoti Europai. Čia, Baltijos Valstybė-

se, prasidėjo sovietų veržimasis į Vakarus, privedęs prie to, kad šiandieną šimtas milijonų europiečių yra sovietų pavergta.

Jų visų — taigi ir lietuvių tautos — laisvės atstatymas yra tiek teisingumo, žmoniškumo, tarptautinės bendruomenės garbės reikalavimas, tiek Europos ateities apsaugojimo nuo bolševizmo sąlyga.

Šiandieną nėra Lietuvoje nei vienos tautinio, dvasinio, religinio ar socialinio gyvenimo srities, kurioje sovietai nebūtų pasiryžę persekioti ir slopinti bet kuri laisvos minties pasireiškimą. Maža to, sovietų okupacinė valdžia Lietuvoje ketina minėti mūsų krašto pavergimo 20 metų sukaktį. Bet šitas sovietų išlumtas tegalės priminti pasauliui nusikalstamą darbą, kurį Sovietų Sąjunga padarė užpuldama Lietuvą ir tebedaro laikydama ją okupacijoje. Tam sovietų cinizmui mes priešpastome įsitikinimą, kad teisė yra mūsų pusėje, ir viltį, kad ateitis atneš mums teisės laimėjimą ir nepriklausomybės atstatymą.

PAS VILNIAUS ARKIVYSKUPIJOS VALDYTOJĄ

New Yorke išeinančios lietuvių komunistų "Laisvės" redaktorius Rojus Mizara aprašo pasikalbėjimą su Vilniaus ir Panevėžio vyskupijų valdytojų vyskupu Steponavičium.

Vyskupui Julijonų Steponavičiui buvau parašęs laišką, liečiantį kai kuriuos klausimus apie Vilniaus arkivyskupiją ir Panevėžio vyskupiją, kurias jis valdo. Užtuot atsakęs raštu į klausimus, jis prašė užteiti pas jį, kad galėtume asmeniškai pasikalbėti.

Vyskupo rezidencija yra Liudo Giros gatvėje, Vilniuje, visai arti "Vilniaus" viešbučio, kuriame aš gyvenau. Tai gi sutartu laiku aš ir nuvykau pas jį. Rezidencija ir kurija randasi trečiajame aukšte. Namas mūrinis, ir karo metu jis išliko nesugriautas.

Mane pasitiko vienas jo kanclerių. Bet man nusivėlant palatą, pasirodė savo kabineto tarpduryje ir pats šeimininkas. Tai augšto ūgio, liesokas, vyskupiška raudona juosta persijuosęs, su aukso kryžiumi ant krūtinės ir vyskupiška raudona kepuraitė ant galvos, vyras. Gyvas, gajus, gan judrus.

Pasirodo, vyskupas J. Steponavičius tik 49 metų amžiaus, vadinasi, dar jaunas. Jo darbo kabinetas erdvus, ant sienos kabo keletas įdomių pašybos kūrinių. Rašomasis stalas apkrautas popieriais, taipgi stalo centre stovi didokas kryžius, gal paauskuotas, gal ne, nepatyrė.

Pošnekį pradėjome nuo to, kur jis gimė, kas jis toks. (Maniau, gal bus dzūkas).

— Gimiau Gervečiuose, Baltarusijoje, — sakė vyskupas, — ir mano gimtasis kaimas — lietuviškas. Gimiau valstiečio šeimoje. Tėvas mėgo apšvietą, tai ir man nesigailėjo mokslo. *

Jis augo lenkmečio metais, kai Vilnių ir Vilniją buvo okupavę Lenkijos ponai.

— Į Vilnių atvykau basas ir čia įstojau į tuomet gyvavusią lietuvių Vytauto vardo gimnaziją, — sakė jis. — Anuo metu daug lietuvių valstiečių vaikų gyveno tokiu pat gyvenimu.

Taigi, J. Steponavičių galima skaityti "originaliu vilniečiu"; jis Vilniaus arkivyskupijoje klebonavo, jis dabar šių vyskupijų ir valdo.

Nusifotografavę, mudu laisvai kalbėjome apie visokiausius dalykus. Be kitko, man rūpėjo patirti, kaip dabar Vilniaus arkivyskupijos bažnyčiose sprendžiamas tautinis klausimas, kaip jose tariamas žodis: lietuviškai ar lenkiškai. Tai norėjau išsiaiškinti dėl to, kad, atsimenu, mano laikais, laikuriose Vilnijos bažnyčiose parapijiečiai dėl tos kalbos tiesiog fiziškai bažnyčiose mušdavosi, plytomis, akmenimis svaidydavosi.

— Pačiame Vilniuje, — buvo atsakymas, — yra dvi bažnyčios, pilnai lietuviškos: šv. Mikalojaus ir šv. Onos. Kitose pamokslai sakomi abiem kalbomis: lietuviškai ir lenkiškai. Tačiau arkivyskupijoje yra dar ir pilnai lenkiškų bažnyčių ir parapijų. Na, o Panevėžio vyskupij-

oje tos problemos jau nebeturime, ten visos bažnyčios lietuviškos. Vienur kitur ir ten buvo reikalauta, kad pamokslai būtų sakomi lenkų kalba, bet pasirodė, kad reikalavimai buvo be pagrindo.

Ar nėra atsitikimų, kad sulenkėję kunigai priešinasi lietuvių kalbai.

— Tokiems mes pasakome: nepatinka, — pasitraukite!

Užklausus, apie kiek abiejose vyskupijoje yra kunigų, vyskupas atsakė:

— Du šimtai devynios dešimtys.

Čia pat šeimininkas patarė man nepadaryti klaidos, kokią daro kiti, vadindami jį Vilniaus arkivyskupijos ir Panevėžio vyskupijos valdytojas. Kai Popiežius jį išventino vyskupu, išventino kažkokios vyskupijos vyskupu Afrikoje, o čia jį paskyrė tik valdytoju. Kaip bus toliau, nežinia. Vilniaus arkivys-

kasjunginis architektūros paminklas; jos remontui bus išleista apie penki milijonai rublių.

Kalbama, jog šv. Petro ir Povilo bažnyčia, meniniu po žiūriu, viena iš turtingiausių pasaulyje. Tik keletas kitų bažnyčių ją tuo atžvilgiu pralenkia.

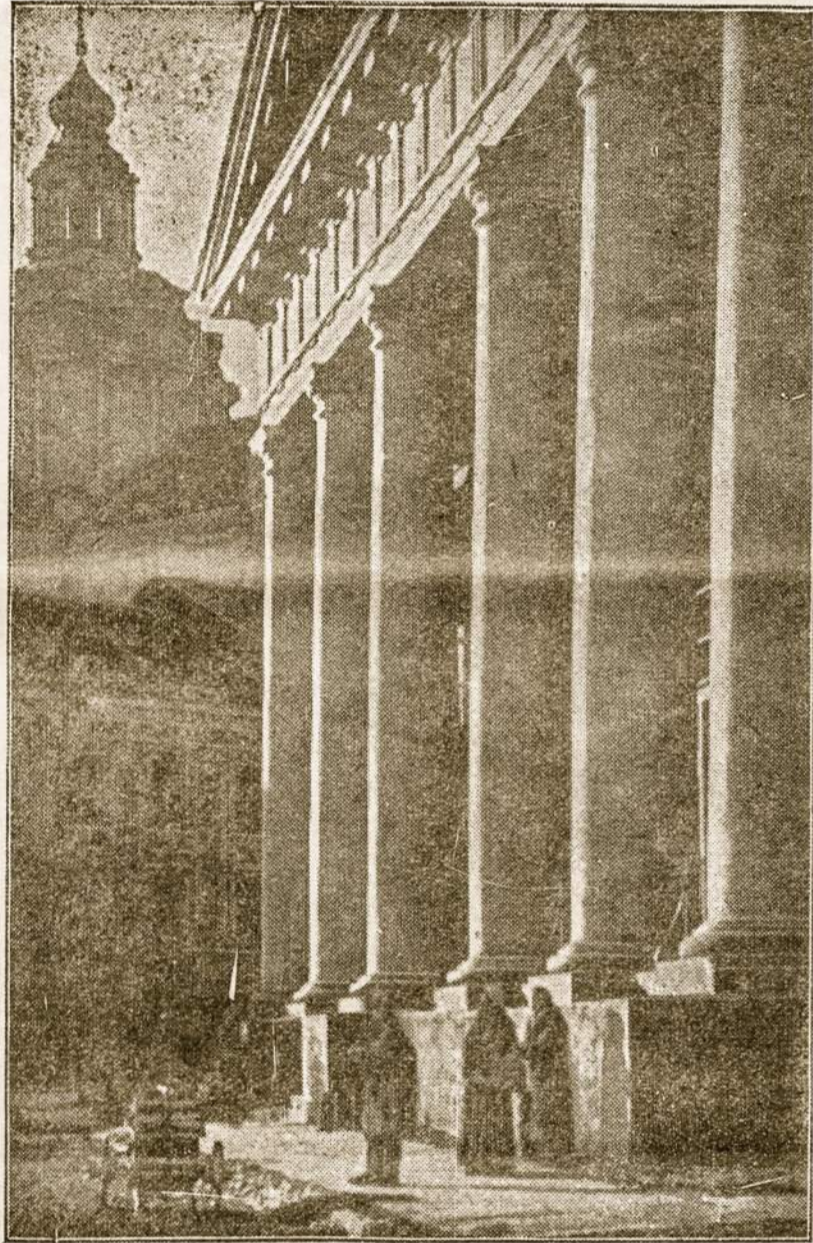
Buvusioji Vilniaus katedra, kaip žinoma, tapo paversta meno galerija.

Dėl to aš ir klausiau vyskupo: — Kurią dabar Vilniaus bažnyčia manoma paversti katedra?

Pagalvojęs jis atsakė:

— Šis dalykas ne nuo manęs priklauso; tai priklauso Apaštališkam sostui (vadinasi, Vatikanui). Einant katalikų dvasininkijos nuostais, tik Vatikanas gali bažnyčių paskelbti katedra, tik jis tokius dalykus sprendžia.

— O kurioje bažnyčioje tamsa atnašaujate mišias? Šv. Teresės?

kupija dar nesanti pilnai "sutvarkyta", kadangi namaža senosios Vilniaus arkivyskupijos plotų šiuo metu yra Baltarusijoje arba Lenkijoje. Kada ji bus pilnai "sutvarkyta" ir kas ją "sutvarkys", dar nežinia. Bet J. Steponavičius čia atlieką visas vyskupiškas prievoles.

Vyskupas pasakojo apie bažnyčių remontą ir jų atstatymus.

1959 metais per abi vyskupijas bažnyčių remontui buvo išleista du milijonai rublių. Šventiųjų bažnyčia buvo pradėta statyti ankstokai prieš Antrąjį pasaulinį karą, bet vis nebuvo užbaigta. Baigė ją atstatyti tik 1959 metais.

Ratnyčios bažnyčia kadaise perkūnas buvo nukirtęs vieną bokštą; praėjusiais metais jis buvo atstatytas.

Vilniuje šv. Petro ir Povilo bažnyčia, Antakalnyje, yra remontuojama vyriausybės lėšomis, kadangi ši bažnyčia — Vi-

bažnyčios ryšiai su Apaštališkuoju sostu.

Man rūpėjo kitas klausimas: — Per ilgus laikus Lietuvos katalikų bažnyčia buvo lyg ir kažkokia valstybės pagalbinė organizacija; kaip gi dabar, kuomet bažnyčia yra atskirta nuo valstybės, kaip dabar dvasininkija įtai žiūri?

— Tai eina bažnyčiai sveikaton, — buvo atsakymas. — Seniau kunigai turėdavo savo žemės ūkius, kuriais daugumas jų tik ir tesirūpino, pamiršdami parapijiečių dvasinius poreikius. Dabar kunigai, kaip žinoite, tų ūkių neturi, na, tai jie ir yra priversti daugiau rūpintis bažnytiniais reikalais.

— Kunigai neblogai gyvena?

— O ko jiems trūksta! Jie gyvena puikiai — tai patys galėjote matyti, keliaudami po Lietuvą. Gerai gyvena.

Vyskupas pasakojo, kad seniau tikintieji buvo priversti kunigams už mišias, už krikštus, už laidotuves, už sliūbus mokėti tam tikrą paskirtą mokestį. Dabar, esą, visa tai panaikinta. Klebonams yra įsakyta: jūs turite žmonėms patarnauti, o kiek žmogus duos už paslaugą, — jo reikalas. Jei ne duos nieko, taipgi bus gerai. Tas klebonas, kuris šito įsakymo neklauso, tuojau pašalinama iš vietos.

— Žmonės visgi duoda?

— Kai kurie duoda daugiau normos.

Vyskupas papasakojo ir daugiau ką: Lietuvos dvasininkija jau ne tokia, kokia būdavo seniau. Ji priversta sekti gyvenimą; ji atmeta daug dalykų, kurie kadaise buvo neteisingai sprendžiami.

— Pavyzdžiui, — sakė jis, — imkime, na, kad ir poetą Strazdą Strazdelį. Kadaise jis buvo augštosios dvasininkijos paneigtas, nustumtas į šalį, o šiaandien mūsų gerbiamas. Mes turime eiti su gyvenimu, kuris vietoje nestovi.

Pastebėjau, kad vyskupas turi nemažą biblioteką, tai jis pasakė:

— Aš ir tamstos knygas skaičiau.

ĮDOMI STATISTIKA

1959 m. sausio mėn Centrinis Sovietų Rusijos Statistikos Biuras pravedė bendrą gyventojų surašymą. Mums labai įdomūs statistikos daviniai, kurie liečia Lietuvą, Estiją ir Latviją.

Pagal statistiką Lietuvoje yra 2.326.000 gyv., kurių 97,8 % per surašymą pareiškė, kad jų gimtoji kalba yra lietuvių. Latvijoje yra 1.400.000 gyv., latvių gimtoji kalba 95,1 %. Estai priskirti prie ugro — finų. Jų gyventojų esą 969.000. Ir gimtoji kalba 95,1 %. Iš viso lietuvių, estų ir latvių esą 4,7 mil. Rusų gyvena Lietuvoje 231.000., t. y. 8,5 % Lietuvos gyventojų skaičiaus. Daugiausiai rusų gyvena Latvijoje: 556.000., t. y. 26,2 %. Estijoje esą 260.000 rusų, t. y. procentas 21,7. Žydų Lietuvoje esą 25.000, Latvijoje 37.000 ir Estijoje 5.000. Lietuvoje gyvena dar 230.000 lenkų, Latvijoje jų 60 tūkstančiai.

Iš šios statistikos matyti, kad Sovietų imperijoje, įskaitant po antrojo Didžiojo Karo pavergtas tautas, yra 114,6 mil. rusų arba 37,4 % visų gyventojų skaičiaus, kolonizuotų tautų yra 187,5 mil.

Klausiau šeimininko, kodėl Vilniaus Aušros Vartų koplyčioje tebėra lenkiški įrašai, kodėl jų nepakeičia į lietuviškus?

Man buvo atsakyta: todėl, kad Aušros Vartai šiuo metu yra Visasąjunginės reikšmės architektūros paminklas, dėl to esą, jokių pakaitų koplyčioje daryti neleidžiama. O jeigu ir būtų kas tokio keičiama, tai pirmiau reikėtų atsklausti, ar vyriausybė leistų.

— Tačiau, — priminė jis, — aš manau, kad reikėtų greta lenkiškų įrašų pastatyti lietuviškus jų vertimus. Tai sudarytų lietuviškesnę atspalvį.

Lietuvoje yra daug bažnyčių, seniau statytų, kurios paskelbtos Visasąjunginės reikšmės architektūriniais paminklais. Merkinės bažnyčia, pavyzdžiui, taipgi architektūros paminklas. Prie bažnyčių, prie jų durų yra prikaltos lentos, tai bylojančios.

Pasidairęs po vyskupo Steponavičiaus rezidenciją, sakiau:

— Man atrodo, vyskupui ši vieta per ankšta; kodėl nesikeliate į erdvesnes patalpas?

— O kam? Jei persikelčiau į erdvesnes ištaigingesnes patalpas, tuomet tikintieji sakytų: ana, kokiam palociuje jis gyvena! Prisipažinsiu, Vilniaus miesto valdžia man siūlė net du namus, bet aš atsisakiau į juos keltis kaip tik dėl minėtos priežasties. Be to, šioje rezidencijoje gyveno ir mirė vyskupas Palta Rokas, na, tai ir aš nusitariau čia tęsti gyvenimą.

— Kaip su pasivaikščiojimu? Jis turi automobilį, turi šoferį. Kada nori, sėda į mašiną ir vyksta, kur tik nori.

Po pokalbio vyskupas pavaišino mane skaniais pietumis. Prie stalo buvo Panevėžio vyskupijos ir Vilniaus arkivyskupijos kancleriai, kunigai.

Padavėju buvo vyskupo šoferis. Nedrįsau klausti, bet, galimas daiktas, kad šoferis nuolat vyskupui tarnauja ir virėju.

Laikė pietų pajuokavome, pasidalijome kai kuriais nekaltais anekdotais.

Na, ir aš, padėkojęs šeimininkui už šiltą sutikimą, už vaišes, vykau savais keliais.

arba 61,1 %. Įemigravusiųjų ir atvykėlių yra 4,7 mil.: 1,5 %.

Taigi, dabartinė Sovietų Rusijos imperija yra kolonizacinė valstybė, nes rusų mažuma, komunistų partijos diktatūros forma, valdo daugumą.

DANCIGIEČIAI NORI ATGAUTI LAISVOJO MIESTO TEISES

(E) Ypatingą poziciją vokiečių tremtinių masėje užima buv. Dancigo laisvojo miesto gyventojai. Jie savo sąskrydžiuose ir rezoliucijose pareiškia, kad jie Hialerio įvykdyto "anšuso" prie Vokietijos nepripažįsta, nes tai buvo smurtas aktas (kaip, pvz., ir Hitlerio smurtas vykstant Klaipėdos krašto "anšusą"). Dancigiečių įsitikinimu Dancigo Laisvojo Miesto tarptautinis statusas nebegalioja, tad reiktų ateiptyje vėl atkurti jį buvusią padėtį. Kai dėl Lenkijos, tai Dancigas ir Laisvojo Miesto padėtyje galėtų turėti su Lenkija ankštus santykius ir lenkams būti naudingas kaip tarptautinis tarpininkas. Esamomis sąlygomis Lenkija, žinoma, taip lengvai nesutiks Dancigą išjungti iš savo valstybės sąstato. Dancigiečiai skelbia savo pretenzijas gal būt atsižvelgdami į tolimesnę ateitį, kai prieš laiką visuotiniam sienų sutvarkymui Vidurio ir Rytų Europoj.

Skaityk ir platink patriotinį, lietuvišką dvisavaitraštį "Laiką"!

* Gervėčiai ne Baltarusija, bet Lietuvos sritis, tiktai okupanto padovanota "broliskai respublikai". Red.

Sekmadienio Dėkiai

ŠVENČIAUSIOS JĖZAUS ŠIRDIES ŠVENTĖ

ŠVENTĖS KILMĖ

Tai buvo 1675 m. birželio 16 diena, sekmadienis po Dievo Kūno šventės, kuomet Išganytojas apsirėškė šventai vienuolei Margaritai Alacoque, išreikšdamas pegeidavimą, kad būtų įvesta Jo Švenčiausios Širdies šventė. Naujos šventės tikslas turėjo būti meilė, dėkingumas ir atsilyginimas tai Širdžiai, kuri dėl mūsų buvo ietimi perverta ir iš kurios teka nuolatos nesuskaitomos malonės. Jeigu žmonija lieka apsaugota nuo didesnių Dievo bausmių, tai esame dėkingi tai Išganytojo Širdžiai, kuri permaldauja Tėvą.

Popiežius Klemensas XIII įvedė šią naują šventę, pop. Pijus IX ją išplėtė per visą Katalikų Bažnyčią, o Leonas XIII besibaigiant 19 amžiui ir prasidedant 20-ajam, paaukojo visą žmonių giminingą Švenčiausią Jėzaus Širdžiai. Tokiu būdu mūsų amžius yra pradėtas Dieviškosios Jėzaus Širdies ženkle. Popiežius Pijus XI dar labiau pagilino šią mintį, 1925 metais įvesdamas Kristaus Karaliaus šventę, kuri turėjo būti Jėzaus Širdies garbinimo apvanikavimas, pavedant Kristui kaip Visatos Karaliui žmonių širdis.

Švenčiausios Jėzaus Širdies šventė kasmet yra minima penktadienį po Dievo Kūno (Devininių) oktavos, tai yra 11 dienų po Sekminių. Siemet ši diena išpuola 24-ji birželio. Tiesa, ši šventė nėra privaloma šventė, bet dėlto nė kiek nesumažėja jos vertė. Jos reikšmė mūsų laikams ypatingu būdu išskyla aikštėn, kai visas pasaulis yra išjudintas ir niekur neranda tvirtos atspirties. Šv. Jėzaus Širdies pamaldumas galėtų duoti įsisiubavusiam pasauliui vėl taiką ir ramybę, kurios visi taip pasigendame.

KAS YRA TO PAMALDUMO ESMĖ, ARBA CENTRAS?

Pagrindinis šio pamaldumo centras be abejo yra Dieviškoji Jėzaus Širdis, kuri dėl mūsų niekšybių tapo perdurta ir sukrūvinta, tačiau kuri nenustoja mus ir toliau mylėjus. Iš tos pervertos širdies gimė Bažnyčia, iš tos pačios Širdies nuolatos teka gyvieji malonių šaltiniai — septyni sakramantai ir visos kitos malonės. Neveltui litanijoje sakome: "Jėzaus Širdie, iš kurios gausumo mes visi esame ėmę" malonę po malonės. Toji Širdis tik dėl mūsų plaka ir gyvena, kad mes turėtume tikrąjį gyvenimą.

Kad geriau suprastume, kas yra toji Širdis, kuri mus numylėjo, paimkime palyginimą iš kasdieninio gyvenimo. Štai mūsų motinos širdis, kuri mus išnesiojo, kuri mus glaudė prieš savę ir kuri plaka dėl mūsų iki pat mirties, yra tik silpnas paveikslas tos Dieviškos Jėzaus Širdies, kuri visa save atsidavė už mus nevertus ir nuodeminčius.

KOKIU BŪDU PARODE TOJI ŠIRDIS MUMS SAVO MEILĘ?

Trejoju būdu Jėzaus Širdis parodė mums savo meilę: Bet-

liejaus grotoje, ant Kalvarijos kalno ir Altoriaus Sakramente.

Toji Jėzaus Širdis pradėjo plakti kartu su Nekalčiausios Motinos Marijos Širdimi ir nenustojo plakusi iki pat jos perverimo ant kryžiaus. Betliejaus tvirtelyje toji širdis pajuto pirmą kartą žmonių širdžių šaltumą, bet ji atėjo tam, kad atneštų žmonėms šilumą ir gyvenimą. Jėzus tapo silpnu kūdikiu, kad mes taptume tvirtais per jo malonę. Jis perėjo Palestinos žemės darydamas gerą, kad žmonės įtikėtų į jo meilę.

Šv. Jėzaus Širdis — gerumo ir meilės šaltinis

Jis užbaigė savo gyvenimą, atiduodamas savo gyvybę, leisdamas perverti savo kojas ir rankas aštriomis vinimis ir leisdamas perdurti savo širdį kareivio ietimi, kad parodytų savo meilę iki galui. Nes niekas nemyli daugiau, kaip tas, kuris savo gyvybę guldo už savo draugus. Kaip motina, kad miršta, kad tik gyventų jos vaikas, kaip karys, kuris miršta, kad gyventų jo broliai, taip mirė Kristus, kad gyventume mes per jo žaizdas.

Tačiau jo meilės liepsnos negalėjo užgesyti kareivio ietis, ji plaka ir toliau iš mūsų altorių. Meilė yra visada išradinga. Ir šį sykį Jėzus surado būdą mus mylėti ir po savo mirties, pasiikdamas Altoriaus Sakramente, kaip nuolatinis mūsų vargingojo gyvenimo palydovas. Jis pasakė: "Aš pasilieku su Jumis iki pasaulio pabaigos". Jo pasiikimas mūsų altoriuose yra Jo Širdies gerumo aukščiausias įrodymas.

Taigi nuo Betliejaus prakartelės iki Golgotos viršūnės ir nuo mūsų altorių sklinda Jo dieviškos meilės šviesa į žmonių širdis, kurios ieško tiesos ir paguodos. Ir kol degs prie altorių amžinoji lempelė, tol nenus-

tos plakusi ir Jėzaus Širdis dėl mūsų išganyto ir dėl mūsų laimės.

KOKIU BŪDU GALIME ATSILYGINTI JĖZAUS ŠIRDŽIAI

Atrodytų, kad visi tikintieji turėtų būti labai dėkingi Jėzui už jo meilės parodymą, už jo visus vargus, kančias ir mirtį, už jo pasilikimą su mumis. Bet, deja, vietoje padėkos Jis susilaukia panieką, vietoje meilės, neapykantą, vietoje atsilyginimo dar didesnį šaltumą. Bet Jis vistiek nenustoja mūsų mylėjęs ir prie mūsų sielos durų beldešis. Jis kantriai laukia kartais netik savaites ir mėnesius, bet ir metų metus, kartais net visą gyvenimą...

Koks turėtų būti mūsų atsakymas į jo niekad nenuilstamą

meilę? Atsakymas turėtų būti labai aiškus: atlyginti už meilę meile, už pasiaukojimą pasiaukojimu, už dėkingumą su dėkingumu. Jeigu dėkojame šiaip jau savo tėvams ir geradariams už laikinus dalykus, kaip valgi ir drabužius, sveikata ir gerus patarimus, tai kaip turime būti dėkingi Jėzaus Širdžiai už mūsų sielų gyvybę, už tiek, daug malonių, kurių esame gavę per visą gyvenimą: už sakramentus, už laimingas valandas, už tikėjimo šviesą ir už amžiną gyvenimą, kurį Jis mums pažadėjo duoti po mirties.

Matydami, kaip toji Širdis, nežiūrint begalinės meilės, yra vis niekinama ir užgaunama sunkiais nusikaltimais paskirų žmonių ir net paskirų tautų, ar neturėtume rausti iš gėdos, ar neturėtume kęsti nors daryti, kad tuos išėjimus atitaistyti? Jeigu kas mūsų motiną niekintų ir iš jos tyčiotusi, jei mūsų tėvą kas muštų, ar mes galėtume žiūrėti ramiai, ir nieko nedaryti jų garbei apginti? Manau, kad užvirtų mūsų kraujas ir mes stotume ginti jų garbę ir šlovę.

Jėzaus Širdis yra nepalyginamai brangesnė ir geresnė už visų motinų širdis. Ar mes galime leisti ją niekinti? Ne, mes turime už tai Jai atsilyginti savo meilės pareiškimu, savo pa-

Pagerbtas kun. Jonas J. Jakaitis, MIC

Kun. J. Jakaitis, MIC, Argentinijos lietuvių misionierius, švenčiaus 50 m. kunigystės sukaktį, iškilmingai buvo pagerbtas Chicagoje bal. 10 d. Aušros Vartų parapijoje. Ryte jubilatas atlaikė iškilmingas šv. Mišias, asistuojamas provincijolo kun. J. Jančiaus, kun. K. Vengro, MIC, ir kun. J. Baltrušaičio, MIC. Iškilmei pritaikyta pamokslą pasakė kunigas K. Matulaitis, MIC. Banketas įvyko parapijos salėj, kurion susirinko daug lietuviškos visuomenės. Kalbas pasakė vysk. V. Brizgys, gener. konsulas P. Daužvardis, kun. J. Jančius, MIC, red. L. Šimutis, A. Santaras, E. Samienė ir kiti. Visų Chicago ir Cicero skyrių atstovai trumpu sveikinimu įteikė jubilatui ir vokelius su aukomis. Buvo visa eilė ir sveikinimų raštų, net ir telegrama iš Lietuvos. Po visų kalbų prabilo patsai jubilatas, plačiai ir įdomiai atpasakodamas savo gyvenimo darbų eigą. Tenka pastebėti, kad kun. J. Jakaitis 20 metų išbuvo pasauliečiu kunigu, 30 metų vienuoliu. Be aukščiau minėtų asmenų savo atsilankymu jubilatą pagerbė prel. I. Albavičius, prel. A. Martinušas, buv. Waterburio šv. Juozapo parapijos klebonas kun. J. Valančius, Argentinijos gen. konsulas Chicagoj M. Morinigo, keletas svečių kunigų ir daug marijonų kunigų. Apie 30 seselių kazimiriečių atsilankė į pamaldas ir asmeniškai

pasveikino jubilatą, kaip savo vienuoliško gyvenimo įkvėpėją. Meninę dalį išplėdė Chicagojos Marijos Aukšt. mokyklos rinktinių mergaičių grupė. Programai vadovavo kun. K. Vengras, MIC, o iškilmes organizavo Aušros Vartų klebonas kun. V. Andriūška, MIC, buvęs jubilato mokins Worcesteryje.

NAUJIENOS IŠ KATALIKIŠKOJO PASAULIO

(E) Eucharistiniame kongrese dalyvaus apie 500-700 lietuvių. Šių metų Eucharistiniame kongrese, kuris įvyks Miunchene, dalyvaus apie 500-700 lietuvių. Atrodo, kad kongrese bus atstovaujamos visos Rytų bei Vidurio Europos katalikiškosios tautos. Reikia manyti, kad skaitlingiausi bus ukrainiečiai, lenkai ir vengrai.

Į pagonyms pagerbė savo tautietį. Tanganykos negrai Afrikoj, užinoję, kad jų tautietis pakeltas kardinolu, šimtai ėjo iš toli pėsti ir basi jo pasveikinti. Ne tik katalikai ėjo sveikinti pirmo juodo kardinolo, bet jį sveikino ir pagonyms.

Popiežiaus legatas euchar. kongresui. Šv. Tėvas Jonas XXIII paslyrė kard. G. Testa savo legatu į tarptautinį eucharistinį kongresą Miunchene.

Norvegai pagerbė vienuolę. Motina Augustina, Šv. Juozapo vienuolijos narė, gavo Norvegijos karaliaus Olavo V aukso medalį už pasitarnavimą medicinai. Fredrikstad mieste ji vadovauja šv. Juozapo ligoninei jau 30 metų.

Filmas iš Kristaus gyvenimo. Ispanų katalikų kino radijo-televizijos komisija artimiausiu laiku numatėsi pastatyti filmą iš Jėzaus Kristaus gyvenimo. Filmo pastatymo bendradarbiaus Šv. Rašto institutas ir žymusis mokslininkas bei rašytojas prof. Ricciotti, kurio veikalą apie Kristaus gyvenimą išvertė į lietuvių kalbą kun. Pranas Dauknys, MIC.

Prancūzijos kat. dienraštis "La Croix" pradėjo spausdinti plačią apžvalgą antrašte "50 milijonų katalikų Kremliaus šešėlyje". Straipsnio autorius Franc. Bernard ilgiau apsistoja prie Lietuvos, primindamas įvairias jos vaikų kančias, ir pabrėžia, kad kunigams griežtai draudžiama vaikus mokyti katekizmo. Apžvalgą baigia citatomis iš Sibiro lietuvių maldaknygės.

Penki anglikonai pastoriai išventinti katalikų kunigais Romoje. Šie naujieji kunigai prieš tapdami katalikais dirbo Anglijoj Londono anglikonų parapijose arba kitose vietose. Visi jau turi apie 40 metų amžiaus. Romoje yra specialj šv. Bedos kolegija, kuri ruošia į kunigus įvairaus amžiaus konvertitus britus.

dėka, savo auka ir visu savo gyvenimu. Mes turime atlikti Šv. Veronikų pareigą: nušluostyti nuodemių supurvintą ir suniekinatą Jėzaus Širdį! O už tai tikėkimės, kad Jis atlygins gausiomis malonėmis.

Štai ką sako mums Jėzaus Širdies šventė. Ji turėtų būti mūsų visų šventė, ypatingai šeimų šventė, kurios taip reikalingos yra tos Dieviškos Širdies palaimos mūsų taip sunkiuose laikuose.

Kun. Augustinas

VELYKOS MASKVOJE

(E) Šiais metais su didesnėmis iškilmėmis, nei praeityje, Maskvoj, Leningrade ir kituose didesniuose Rusijos miestuose buvo švenčiama Velykų šventė. Maskvos cerkvės buvo perpildytos maldininkais.

Balandžio 17 d. vakare Maskvos gatvės iki vėlyvos nakties buvo pilnos vaikstančiųjų. Pro langus skambėjo muzika. "New York Times" korespondentas klausė praeinančiųjų: "Kokia priežastis viso šito linksmumo?" Į tai jie atsakė: "Šiandiena yra mūsų Velykos!".

A + A VYSK. VINCO PADOLSKIO RAŠTAI

"L'Idée du Sacrifice de la Croix dans l'Épître aux Hébreux", Vilka-viškis 1935, X, 218 psl.

"Šv. Teresė Vaikelio Jėzaus". Marijonų leidinys, Chicago, Ill, 1927, 112 psl.

"Kelionė į šventąją žemę". I. Iš Romos į Jeruzalę. Marijonų leidinys, Marijampolė 1938, 320 psl.

Svarbesni straipsniai:

"Šventoji žemė", Tiesos Kelias, 1934, Nr. 12.

"Seniausi šv. Rašto Kodeksai", Tiesos Kelias, 1936, Nr. 9.

"Kristaus asmuo šv. Rašto šviesoje", Tiesos Kelias, 1936, Nr. 10.

"Dievo kultas laikais prieš Mozę", Tiesos Kelias, 1937, Nr. 9 ir Nr. 12.

"Žydų 'Igoji Naktis' Kristaus laikais", Tiesos Kelias, 1939, Nr. 5.

"Ar Judas Iskarijotas priėmė Eucharistiją?", Tiesos Kelias, 1940, Nr. 3.

"Šventieji Metai ir Kristaus mirties data", Židinis, 1935, Nr. 5-6.

"Šv. Rašto neklaidingumas", Soter, 1934, Nr. 1.

"Šv. Rašto vertimai į lietuvių kalbą", Suvažiavimo Darbai III tomas (paskaita, skaityta 1939 m. L. K. Mokslo Akademijos suvažiavime).

"Nekaltai Pradėjoti", Naujasis Gyvenimas, 1947, Nr. 10, 11, 12.

"Religija asmens ir tautų gyvenime", Aidai, 1951, Nr. 3.

"BALTOSIOS LEIJOS RITERIS"

Iš "Jaunimo Bibliotekos" Italijoje yra gautas naujas veikalėlis — Baltosios Leijos Riteris", 5 veiksmų veikalėlis, parašytas p. H. Didžiulytės — Možinskienės. Veikalėlis yra skirtas 500 metų sukakčiai paminėti nuo šv. Kazimiero gimimo. Veikalėlyje yra atvaizduotas šventojo gyvenimas ir dabartinė Lietuvos padėtis po komunizmo pančiais. Veikalėlis parašytas gražia lietuvių kalba, nesudėtingas, pritaikytas lietuviškam jaunimui vaidinti.

Sveikintina būtų, kad šiomis knygomis galėtų pasinaudoti ir mūsų jaunieji skaitytojai. Kadangi knygų yra brangios, todėl stengsimės per "Laiko" skiltis perspauzdinti gražesnius dalykus.

SOVIETUOSE DIDĖJA RELIGIJA

Šių metų pradžioje Sovietų Sąjungos "politinių ir mokslinių žinių skleidimo (kovingų bedievių) organizacijos" pirmininkas M. Mitin nušalintas, o jo vietoje paskirtas žymus chemikas, profesorius ir akademikas N. Semionov ir jam padėjėju paskirtas Mesiacev — čekistas. Taigi dabar komunistų valdžia kovai su religija mobilizuoja mokslininkus ir čekistus. Mat, komunistinė ideologija ir materialistinė moralė neįveikia "praeities likučių" (suprask religijos) ir iki šiol neįstengė sukurti "naujojo žmogaus" (suprask sovietinio tipo). Priešingai — gyvenimas parodė, kad be religinių įsitikinimų žmogus negali gyventi. Beto paskutiniu laiku religinės nuotaikos pradėjo vis labiau atgimti sovietinėje visuomenėje. Kompartijai ir jos vyriausybei tai kelia nerimą.

Komunistų ideologinis žurnalas *Komunist* š. m. 5 numeryje atvirai konstatavo faktą, kad "tikinčiųjų skaičius pas mus (Sovietų Sąjungoje) didėja ir religinės propagandos įtakai, kaip liūdi faktai, pasiduoda jaunimas ir net vaikai".

"Učitel'skaja Gazeta" įsidėjo kovo 17 d. laiška, rašytą redak-

mai eina iš to, jog mes nepakankamai ryškiai, vaizdžiai ir įtikinančiai skiepijame religinę moralę".

"U. G." redakcija atsakyti i Liažėvos laišką pavedė buvusiame teologijos profesoriui provoslovų ex-kunigui A. Osipovui, kuris metęs kunigystę, tapo kovojančiu bedieviu. (Panašiai kaip Lietuvoje ex-kunigas J. Ragauskas.)

Suprantama, kad Osipovo argumentai nieko negali įtikinti, tai supranta ir pats Osipovas ir todėl stengiasi paveikti Liažėvos jausmus, ragina pasekti jo pavyzdžiu — "išgirsti tiesos beldimasi į širdį ir atsikratyti religiniu opiumu (svaigalu)".

Žurnale "Junost" S. Krasinov rašo: "Mergaitės ir vaikinai lanko mano sergančią kaimynę. Jie atneša jai pirkinių iš krautuvės, tvarko jos kambarį ir slaugo ją. Viena paklausta, kodėl taip daro, atsakė: "Mes esame Kristaus mokiniai". "Ji jauna, jai vieta komjaunime!" — rašo S. Krasinov, — "Vakar vakare buvau jų susirinkime, pakalbinau vieną iš tikinčiųjų. Jis pasakė: "Jau treji metai kaip esu tikintis". Krasinov vėl paklausė:

Jaunimo Skrycius

MEILĖ, SKAISTYBĖ IR LAIMĖ

(Tesinys)

Meilės kilmės žinojimas ir teisingas jos didingos prasmės supratimas, apie kurį rašėme praeitame straipsnyje, padeda jaunimui ir vedusiems išsilai-kyti deramoje aukštumoje arba savo luomo skaistybėje.

SKAISTYBĖ BŪTINA

Skaistybė yra meilės ir lytinio instinkto galios nepiknaudojimas ir jos vartojimas pagal prigimties nustatytą tvarką. Todėl skaistybės dorybė yra patovus valios nusistatymas, tapęs geru įpročiu, pagal Dievo nustatytą tvarką.

Jaunuoliai-ės, gerai suprasdami, kad vyro ir moters tarpusavio patraukimas turi suvesti juos į moterystės sąjungą, teikiančią didelį pasitenkinimą ir pasipildymą meilėje su ja sekančia tėvyste ir motinyste, privalo gimdymo galias traktuoti su rimtumu ir pagarba. Skaisti jaunystė įgalina juos išvystyti vyrui ir moteriai būdingas savybes. Neišleikvota lytinė energija brandina juos į stiprius vyrus ir pajėgias moteris. Mat, ji yra sublimuojama arba pakeliamą, perkeičiama į kitą kūnišką arba dvasinę energiją, panašiai kaip elektros energija gali būti pakeičiama į šviesą, ugnį ar mechaninę jėgą motorams sukuti.

Ta kova už skaistybę padeda taip pat išsilavinimui, išmoko drausmės, padaro savo geidulių, instinktyvų viešpačiais. Tai ji kyla jų tvirtą, kilnų būdą, būsimos jų laimės tvirtiausią pagrindą.

Lytinė gi galios ir meilės piktnaudojimas yra didžiai praigaistingas jaunuoliui-ei; tuo labiau kai jis tampa nuolatiniu papročiu ar kai neskaisybės, paleistystės yda išvilyrauja ankstyvame amžiuje. Tartum koks kraugerys slibinas, suspau-

dęs jaunuolių savo nagais ir nerais, kasdien čiulpia iš jo fizi- nius ir dvasinius syvus. Taip sunaikinamas vyriškumo žavesys. Mergaitės grožis nuvysta, kaip per anksti atskleistas gė- lės žiedas. Ji numetama, kaip nusviedžiama šalin nukvepinta rožė. Vietoje žadėtiosios laimės patenkama į liguisto seksualiz- mo neišbrendamas blygybes.

SKAISTYBĖ GERBIAMA

Panašiai ir vedusiųjų luomo skaistybė neša tyrą, didžių lai- mę. Pati prigimtis moko gim- nės pratesimą ir išlaikymą esant sąmoningai veikiamai prieš nau- jos gyvybės pradėjimą, tai ei- nama prieš gyvybės išlaikymo galios tikslą. Taip didžiai nusi- kalstama prieš prigimties ista- tymą. Per daugel amžių net pa- tys pagonyš aukštai vertino mergystę. Nekaltoms, skaisčioms mergelėms būdavo pavidamos ypatingos religinės prie dievų šventyklų ir aukurų. Tai liūdi- ja senovės lietuvių, graikų, romė- nų ir kitų tautų religijos isto- rija.

Tokioms vaidilutėms arba vestalėms būdavo suteikiamos nepaprastos privilegijos. Taip, pavz., jei kuri vaidilutė užtar- davo kokį pasmerktą mirti nu- sikaltėlį, tai tokiam dovanodavo bausmę. Ir priešingai, nusikal- tusios vaidilutės, skaistybę pra- radusios merginos ir neištiki- mos žmonos visur būdavo nie- kinamos ir net negailestingai baudžiamos. Mat, yra visuotinis žmonių įsitikinimas, kad moteris yra tautos dorovės saugoto- ja ir ugdytoja. Jinai, kaip kilni mergaitė, kaip ištikima žmona ir garbinga motina yra žmoni- jos dorovingumo aukuro vaidi- lutė. Gera moteris yra be galo didelė palaima šeimai ir visai apylinkei. Bloga, paleistuvė mo-

teris yra didelis prakeiksmas su ja susiduriantiems žmonėms.

Krikščionybės amžiais skais- tybės dorybė iškilo pačion aukš- tumon. Visada buvo daug skai- čiųjų sielų, kurios visiškai pasiau- koma Meilės Karaliaus tarnybai. Kūniškos meilės polinkis jų gy- venime vykdė Dievo Karalystės žemėje plėtimo misiją. Simtai tūkstančių skaisčių garbingų vy- rų ir moterų keliauja į visus pa- saulio kampus tarnauti ligo- niams, šelpti vargšus, mokyti tamsuolių. Dažnai jie perneša didžiulius medžiaginius trūku- mus, nebijo jokių paniekimų, vargų ir kankinimų, kad tik daugiau žmonių atvestų prie Tiesos, Gėrio ir Meilės Šaltinio Dievo.

Tų skaisčių ir didžiadvasiškių sielų netrūksta ir mūsų amžiu- je, kai vyksta arši kova prieš Dievą, Kristaus Bažnyčią, tiesą ir žmonių dorumą. Jų visų dar- bo ir pasiaukojimo vaisiai yra be galo palaimingi šeimoms ir išganingi pasauliui. Žmonija už daug ką jiems turi būti labai ir labai dėkinga.

(Bus daugiau)

VENGRIJOS JAUNIMAS PRIPAŽĪSTA DIEVĄ

Kispest gimnazijos 7-tos klasės mokiniams buvo paduoti atsakyti šie trys klausimai: 1) ar tiki į Dievą ir pomirtinį gyvenimą? 2) Ar laikai Bažnyčios įsakymus? ir 3) Dėlko laikais įsakymų? Idomiusia, kad 70 procentų mokinių pasisakė aiškiai tik į Dievą, 22 pasisakė ne- aiškiai, matyt bijodami represalijų ir tik 8 procentai pasisakė netik į Dievą. Tuomi komunistų partija bu- vo labai susirūpinusi, kad nežūrnt bedieviško auklėjimo jaunimas iš- laike tikėjimą. Komunistai kad čia "kalte" suverčia ant tėvų, kurie anot jų vaikams "primeta" tikėjimo "prietarus".

VYSKUPAI UZDARYTI KALĖJIME

Raudonojoje Kinijoje iki gyvos galvos nuteistas Sanghajaus vysku- pas Kung Pin-meis. Kalėjime sėdi taip pat amerikietis vyskupas J. Walsh, 68 metų amžiaus, nuteistas 20 metų. Amerikos valstybės sekra- torius Herter per amerikiečių am- basadą Varšuvoje įteikė grieštą pro- testo notą dėl amerikiečių piliečių kalinimo.

cijai, kurį parašė A. Liažėva. Redakcija paaiškina, kad A. Lia- zėva yra su aukštu mokslu ir nuo 1940 iki 1959 metų moky- tojavusi. Ji rašo: "Aš neseniai skaičiau, kad kaikurie žmonės nutraukė santykius su religija, pavyzdžiui Daluman. Kodėl aš negaliu parašyti laikraštyje apie tai, kaip aš priėjau prie krikš- čionybės ir kokiais motyvais pradėjau tikėti į Dievą".

"U. Gazeta" neįsidėjo viso laiško, o tik jo ištraukas savo komentarus, iš kurių matyti, kad Liažėvą ištiko nelaimė: mi- rė jos vyras, ji paliko su mažais vaikais. Ji rašo: "Aš įtemptai ėmiau ieškoti gyvenimo prasmės. Pagrindinai išstudijavau Indijos filozofiją, Evangelijas ir priėjau išvadą, kad tik religija, tikėjimas į Kristų suteikia žmogaus gyvenimui tikslą ir jo sielai šilumą ir šviesą. Mokslas turi būti palenkta religijai, nes jis religijos neprilaikomas, š. m. gamina naikinimo ginklus".

Toliau A. Liažėva rašo: "Vai- kai pas mus auklėjami be reli- gijos, o tai reiškia be dorovės. Užtenka paskaityti didžiųjų ru- sų pedagogų kaip Ušinskio, Pi- ragovo, Bielinskio raštus, kad būtų aišku, jog negalima teisin- gai auklėti be tikėjimo į Dievą ir kad mūsų auklėjimo trūku-

"Na, o kame yra jūsų Dievas?" ir gavo šį atsakymą: "Pasakyk, kur jo nėra? Mes palaikome gy- vą santykį su juo. Pas mus vis- kas grindžiama artimo meile ir rūpesčiu artimu, patekusiais į vargą ir nelaimę". S. Krasinov baigia: "Skaudu! O kiek ten jaunimo!"

"Komsomolskaja Pravda" la- biausiai pyktinasi, kad "religi- ninkai patraukia į save jauni- mą gerumu, malonumu ir socia- line pagalba", tai yra tuo, ko trūksta socialinei visuomenei, kuri yra šalta, mechaniška, pa- naši į skruzdėlyną ar bičių avi- lį. Bitės ir skruzdės neina vienai kitai pagalbon, jos praeina pro sužeistą draugę bitę ar skruzdę. Komunizmas moko rū- pintis absurdišku kolektyvu, o Kristus moko mylėti kiekvieną žmogų.

Komunistinė spauda dėl sup- rantamų priežasčių tik vieną ki- tą religinio atgimimo faktą pa- duoda ir tai tikslu apipilti be- dieviškų paplavų pamazgomis krikščionybės mokslą. Bet rei- kia manyti, kad religija ir krikš- čioniškoji dorovė Sovietų Są- jungoje reiškiasi daug stipriau ir plačiau negu sovietinė spau- da tam tikromis progomis tai konstatuoja.

J. Gobis

ROSARIO

LIETUVIAI ROSARIEČIAI GEGUŽES 25 IŠKILMĖSE

Rosario Lietuvių Bendruomenės pastangomis Gegužės 25-tos iškil- mės paminėti buvo suorganizuotas mergaičių ir berniukų grupė su tau- tiniais rūbais. (Mergaitės: M. Luko- šytė, N. Papečkytė, N. Švarlytė, A. Pundytė, B. Pundytė, E. Užkurytė ir I. Matulytė. Berniukai: A. Liut- kevičius, H. Švarlys, A. Lukošius, M. Gruzdis, A. ir J. Kalainiai, A. ir E. Andrijauskai.)

Organizuotai išsirikavę ir su gė- lėmis žygiavo prie San Martin pa- minklo 25 de Mayo aikštėn, plėve- suojant argentiniskai ir lietuviškai vėliavai. Prie paminklo dedant gė- les, laikraščių reporteriai fotografo- vo. Ant užrašo aiškiai matėsi įrašyta "Homenaje al Sesquicentenario de la Revolucion — 25 de Mayo 1810-

1960 — COLECTIVIDAD LITUA- NA".

Šalia organizuoto lietuviško jau- nimo su tautiniais drabužiais, iškil- mių eisenoje dalyvavo įvalrių tautų grupės ir organizacijos, tarp kurių lietuviai išsiskyrė savo tautinių rū- by margumu. Pražygiuojant lietu- viams publika slūntė sveikinimus. Taip pat praeinant pro garbės tri- būnų keletą kartų buvo paminėtas lietuvių vardas per garsiakalbį.

Garbė visai Rosario lietuvių ko- lonijai, ypač jaunimui, prisidėju- siam šioje eisenoje ir garsinusiame lietuvių vardą kitataučių tarpe. Lie- tuvių dalyvavimą eisenoje atžymėjo Rosario spauda ir radijas.

AUKAVUSIEJI GĖLEMS SU ANTRASU 25-to GEGUŽES IŠKILMIŲ PROGA

A. Lialys, M. Kilmis, J. Papeč- kys, O. Rakutienė, J. Ašmonas, P.

Rosario lietuviai gegužės 25-tą švenčiant

Daugis po \$ 50; A. Krupauskas ir V. Petrauskas po \$ 30; L. Dūdaitė, C. Parasiuk ir P. Žakevičius po \$ 25; E. Sabulis, J. Baublys, T. Plepys, A. Pundys, J. Liutkevičius, A. Ja- saučius, K. Kriaučiūnienė, Zig. Sta- sevičius, A. Kalainis, V. Žurauskas, D. Rudis, M. Bukauskas, K. Mačiū- lis, V. Dričiūnas, A. Dapkūnas ir K. Zaukus po \$ 20; St. Tyčionis — \$ 15; E. Savarauskas, V. Semėnas, A. Latvėnas, A. Švarlys, E. Kaušpadas, J. Guzas, S. Žemeliūnė, V. Zagrac- kienė, O. Viltutienė, J. Petronis, P. Grigaitis, M. Plepys, K. Sapalas, K. Sargiūnas, P. Rusteikis, A. Kalai- nienė, F. Tumonis, L. Samauskienė, J. Stašauskas, B. Andrijauskas, J. Saračinskienė, A. Matulis, M. Kalai- nienė, R. Šimanauskienė, T. Užku- rienė, U. Vincūnienė po \$ 10; S. Janavičius, V. Žvirgždas, E. Gabar- tienė S. Krašinskas po \$ 5.

Rosario Lietuvių Bendruomenės Valdība nuoširdžiai dėkoja visai Ro- sario lietuvių kolonijai už aukomis, darbu ir savo dalyvavimu prisidėju- siems prie Gegužės 25-tos iškilmių paminėjimo 150 metų jubiliejaus proga. Visiems lietuviškas aciu.

● Birželio 19 d. rosariečiai ruo- šia paraprijos sodelyje Tėvų dienos ir išvežtųjų paminėjimą.

PATIKSLINIMAS

"Laiko" 258 Nr. Rosario žiniuose apie Stasevičiūtės šeimą įeivėlė klai- da. Vietoje: Dianos Stasevičiūtės šeimoje jau ketvirtas vaikas" turi būti šis šeimos numeracija: 1) Ro- berto Guasone, 2) Diana Stasevičiū- tė de Guasone, 3) Elvira Veronika Guasone ir 4) Marcelo Aleksandro Guasone. Paskui vietoje Liolys ir Liolytė turi būti Lialys ir Lialytė. Taip pat apie Vaclovą Kybartą turi būti: Vaclovas Kybartas, kuriam paralyžavo kairę koją ir kairę ranką.

LIETUVIAI ARGENTINOJE

BERISSO

MOTINOS DIENOS PAMINEJIMAS

"Mindaugo" draugijos geg. 28 d. suruoštas Motinos paminėjimas praėjo sklandžiai. Publikos prisirinko apie 200 žmonių, kurių tarpe ir 33 temperliečiai, kurie puikiai atliko ir pačią minėjimo programą.

Draugijos pirmininkui V. Stundžiai tarus atidarymo žodį, scenoje pasirodė Temperley Lietuvių Apylinkės pirmininkas p. Sadauskas, kuris pasveikino mindaugiečius ir visas Berisso lietuves motinas, sulaukdamas triukšmingų ir draugiškų plojimų ir ovacijų.

Paskaitą apie motinas — auklėtojos reikšmę paskaitė ponja mok. Ona Kairėlienė, išskeldama motinos didelę atsakomybę prieš Dievą ir Tėvynę vaikų auklėjime. Prelegentės nuosirdūs žodžiai buvo pertraukiami plojimais.

Vieno veiksmo vaidelį — "Motinos Kapas", suvaidino temperliečiai: Os. Angelaitis ir M. Povilionytė. Vaidelis priminė persekiojamą Tėvynę, partizanų kovas ir motinos kapą, kas giliai sujaudino žiūrovų širdis.

Pono I. Valantinavičiaus vadovaujamas oktetas išpildė keletą dainų, kurių keletą publikai "reikalaujant" turėjo pakartoti, Eilėraščių Motinai pasakė p-lė Zubarauskaitė.

Po mažos pertraukos sekė p. I. Valantinavičiaus surežisuotas "Nepaprastas Automatas", kurį atliko p. Žekis, Valantinavičius ir Sadauskas, kurie publiką pralinksmino kaip tikri komikai.

Draugijos pirmininkas V. Stundžia temperliečiams už tokį puikų programos atlikimą nuosirdžiai padėkojo. Programą pravedė V. B. Stundžia. Reikia pastebėti, kad temperliečių pasirodymas su dainomis ir vaidinimu visiems labai patiko, palikdamas visiems malonų įspūdį.

Programai pasibaigus temperliečiai ir berisiečiai prie valsių stalo draugiškai pabendraavo, užmegsdami dar glaudesnius ryšius. Linkėtina, kad tokie draugiški kultūriniai pasikeitimai įvyktų dažniau tarp lietuvių kolonijų.

Mindaugietis

● Gyvojo Rožančiaus narės: Ona Oksienė, Salomėja Mikėlionienė, Veronika Juškienė, Ona Stundžienė, Veronika Skaržauskienė ir Bronė Žutaitė Motinos Dienos proga sudėtinėms Mišioms surinko \$ 1.590. Visoms minėtoms narėms ir visiems aukavusiems nuosirdžiai dėkoja.
Kun. Aug. Steigvilas

TEMPERLEY

PONAI STASIULEVIČIAI MINĖJO VEDYBINĖ SUKAKTĮ

S. m. gegužės 24 dieną Agnietė Aleksandravičiūtė ir Jonas Stasiulevičiai, gyvenantys Villa Sastre, Temperley, paminėjo 30 metų savo vedybinio gyvenimo sukaktį.

Stasiulevičius sutuokė Krosnos klebonas kun. Slavėnas. Stasiulevičių sūnus Juozas yra kunigas, kuris puikiai kalba ir skaito lietuviškai, dabar dirba Lanus Judo Tado parapijoje. Duktė Marytė mokinasi. Ponas Stasiulevičius yra aktyvus lietuvis darbuotojas ir "Laiko" bendradarbis.

Sukaktuvių proga ponai Stasiulevičiai suruošė jaukias vaišes, kuriose dalyvavo visa šeima ir artimieji. Ta proga sukaktuviniškai gavo daug sveikinimų.

SIRDINGAS ACIŪ

Sveikinimus mus vedybinio 30 m. jubilėjaus proga dėkojame L. P. Zlotkams, L. E. Staniūknams, L. G. Jakavičiams, J. M. Grigoniams, J. O. Zurbams, K. J. Bredams, Lorenzo Keil, Nestor Kecheluk ir visiems kitiems, mus sveikinusiems raštu ar žodžiu.
Agnietė ir Jonas Stasiulevičiai

PADEKA UŽ PAGERBIMĄ

Ona Rožinkytė-Anskaitienė dėkoja Temperley Lietuvių Apylinkės Valdybai už jos pagerbimą Motinos Dienos minėjimo proga. Dėkoja taip pat Marytei Stasiulevičiūtei už gėles.
Ona Anskaitienė

* KIRPYKLA "OLGA" — Pigaikšnis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškais mašinomis ir naujais metodais. Prilimama mokinė —

Olga Jasulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85

Šventos Mišios Aušros Vartų Bažnyčioje

BIRZELIO MENUO

21 d. 6.50 val. už Joną Naujoką.
22 d. 8.15 val. už Ievą ir Kazimierą Sabaliauskus.

25 d. 2.15 val. už Joną Žebrauską.
26 d. 7 val. už Kalavinską šeimą.
8 val. už Račkauskų, Kelinskų ir Reblaičių šeimas.

9 val. už Kazimierą Banį.
10.30 val. už Agotą Leitienę, mirusį 1959 m. Lietuvoje. Kviečia pažįstamus, sūnus Wenceslaus Leita.
27 d. 6.50 val. už Vicentą Prancikaitį.

8.15 val. už Bernardą Simanaušką.
29 d. 8.15 val. už Kazimierą ir Elžbietą Masilius.

30 d. 8.15 val. už Českauskų, Vaitkių ir Valantiečių šeimas.

LIEPOS MENUO

1 d. 8.15 val. už Telesforą Mikalauską.

3 d. 9 val. už Vladislovą Baravyką.

10.30 val. už Kazimierą Ališauską.

18 val. Gyvojo Rožančiaus intencija.

BERISSE: Birželio 26 d. 10 val. už Bronių Skaržauską.

TEMPERLEY: Birželio 19 d. 10 val. už Juozą ir Oną Narusevičius.

Liepos 3 d., sekmadienį, 17 val. Gyvojo Rožančiaus mėnesinis susirinkimas Aušros Vartų parapijoje, 18 val. Mišios narių intencija.

MŪSŲ MIRUSIEJI

— Birželio 4 d. mirė Stasė Palčinskaitė-Čyžiuvienė, sulaukusi 73 metų amžiaus. Velionė kilimo iš Alavės valsč. Alytaus apskr. Argentinon atvyko 1928 m. Buvo ir š. Amerikoje, dirbo įvairius darbus.

Liko liūdintys broliai Albinas ir Jonas Palčinskaijai š. Amerikoje ir Alf. Galakošius Argentinijoje bei Lietuvoje kiti giminės.

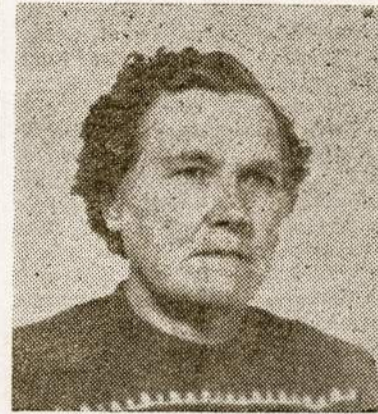
— Agota Studytė-Povilionienė, sulaukusi 60 metų, mirė gegužės 31 dieną. Velionė gimė Ičiūnų km. Vaškų valsč. Biržų apskr. Apsivedė su Jonu Povilonu dar Lietuvoje ir

MOTORAI

Pervyniojimas (bobinaje) ir kitu motorų ir elektros reikmenų patai symai.

JUJUY 1362 Lanus Oeste

1927 metais atvyko Argentinon. Gyveno Remedios de Escalada. Vaikų nepaliko; du vaikučiai, kuriuos turėjo, mirė dar mažučiai. Velionė su virš dvidešimt metų vargino galvos liga. Paskutiniu laiku buvo atsira-

dusi kojoj atvira žaizda. Velionės kūnas birželio 1 d. giminių ir artimųjų kaimynų buvo palydėtas į Sarandį kapines.

Liko liūdėti vyras — Jonas Povilionis, krikšto sūnus ir dukra, dvi vyro svainės išaekėjusios, pažįstamieji ir kaimynai. Lietuvoje liko sesuo K. Balzarenčienė, brolis Juozas su šeima.

lionis kilimo uteniškis, buvo pavyzdingas lietuvis, visą laiką gyvenęs Berisse ir tarnavęs "Armour" fabrike, ekstrakto skyriuje kaip "mayordomas" — prižiūrėtoju, po kurio priežiūra dirbo nemažą lietuvių. Visiems darbininkams buvo malonus. Buvo sukūręs lietuviškos šeimos židinį su p. Ona Griniute, kurie užaugino ir išmokslino du vaikus: dukterį Johaną-siuveją ir sūnų Petrą daktarą. Abu sukūrė lietuviškos šeimos židinius: duktė ištekėjo už Jono Griškos ir sūnus vedė Vandą Šaučiuniūtę.

Velionis jau eilė metų kaip buvo išėjęs į pensiją. Atrodė, kad gyvenimas eis gražiai ir ramia vaga, bet Aukščiausis pasišaukė jį pas save gana staiga. Paliko liūdinti žmona, duktė ir sūnus su šeimomis, bei kiti pažįstamieji. Tebūnie lengva La Platos žemelė!

— Barbora Meidutė-Staniulienė sulaukusi 61 metus amžiaus mirė birželio 1 dieną. Velionė kilimo buvo šeimatinės km. Tauragnų valsč. Utenos apskr. Argentinon atvyko 1927 m. pas savo brolių Petrą Meidų. Vėliau ištekėjo už Igno Staniulio, kuris prieš 8 metus jau mirė. Taip pat jos brolis Petras dar anksčiau yra miręs. Sunkų našlės gyvenimą palengvino jos jaunesnis brolis Steponas Meidus. Velionė visą laiką dirbo "Armour" skerdykloje. Iš santaupų pasistatė mūrinius namus. Ji priklausė prie Gyvojo Rožančiaus Draugijos.

Lyg nujausdama gyvenimo pabaigą, vėną dieną prieš mirtį pasikvietė kunigą. Kitą dieną atsiskyrė su šiuo pasauliu. Velionės kūnas buvo nuvežtas į šv. Juozapo parapijos bažnyčią, kur buvo atlaikytos gedulingos pamaldos, o iš ten buvo palydėtas į La Platos kapines.

Laidotuvių reikalais rūpinosi jos brolis Steponas Meidus, kuris liko giliame nuliūdime. Tebūnie lengva Argentinijos žemelė!

— Birželio 7 d. Berisse mirė Stasys Rakauskas. Velionis kilimo iš Malėtų, buvo nevedęs ir nepriklausė nė prie kokios liet. organizacijos. Visą išėivijos gyvenimo laiką praleido Berisse.

Birželio 8 d. buvo palaidotas La Platos kapinėse.

— Birželio 11 d. mirė Petras Sedula. Gyveno beveik visą laiką Berisse, tik paskutiniu laiku gyveno Florencio Varela. Velionis birželio 13 d. buvo palaidotas La Platos kapinėse.

Tauragniškis

SKELBIMAS

"Laiko" aukotojai bei rėmėjai, kurie prisidės prie mūsų atstovo Pijaus Gudelevičiaus organizuojamos kelionės į Muencheną ir Romą, bus atsiminti ir pagerbti kelionės aprašymuose "Laiko". Be to jis atstovaus visus lietuvis ir "Laiko" skaitytojus pačiame kongrese, kur tikimasi sulaukti apie 600 lietuvių iš visų laisvojo pasaulio kraštų.

Kelionės išlaidoms padengti yra leidžiama loterija, kurioje galima išlošti: rankinis laikrodinis, uždegtavas Foto ir pinigė.

Loterijos lošimas vyks liepos 8 d. Bilietų kaina 10 \$, išigyti bilietus prašomi pas P. Gudelevičių. Loterija eina kartu su valstybine.

Prisidėjusiems iš anksto dėkinga "Laiko" administracija

"LAIKO SPAUSTUVĖ"

Pigiai ir meniškai atspaudžia vizitines, vokus, propagandos lapelius, vestuviinius pakvietimus, Pirmos Komunijos paveikslėlius, knygas, laikraščius, žurnalus, ir atlieka kitus spaudos darbus.

KREIPTIS:

Mendoza 2280 - Avellaneda - T. E. 208 - 5027

- BARRETAS
- CARRITOS
- CORTAFRIOS
- GRINFAS
- CARRETILLAS
- PUNTAS
- PALAS
- PLANCHAS

Fábrica de Baldes y Canastos Reforzados para la construcción

JUAN HORACIO CZOP e Hijo

ISLETA 1313
Valentin Alsina

T. E. 208 - 8717

LIETUVIŠKA AUDYKLA "DROBĖ"

Savininkas VYTAUTAS DORELIS

Parduoda lietuviškai raštuotas drobes, languotas staltieses bei lygias kitas medžiagas.

Kainos be konkurencijos, nes parduodama pačiame fabrike.

BOGOTA 4175 Cerro, Montevideo, Uruguay

Telefonas 22 - 17 - 77

MINKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS

GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKSTOS IR STIPRIOS KEDES.

ATLIEKAMI ĮVAIRŲS STALIAUS

DARBAI.

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811-17

Villa Scasso

T. E. 68 - 7208

JONUI POVILONIUI, jo žmonai AGOTAI STUDYTEI POVILONIENEI mirus, reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi.

Uršulė Povilionytė ir Jonas Armanavičiai

Casa "DOMICELA"
Sav. A. LEVANAČIUS
ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ MEGZTINIAI,
ŠALIKAI, KAMPEROS
Šilko ir drobės išdirbiniai
— PRIEINAMOS KAINOS —
CANADA 2025 Lanús O.

Casa MUSKETAS
Parduoda
PLOKSTELIS, PIANINUS,
AKORDEONUS, BANDEONUS
TELEVISIOS APARATUS
ISNUOMUOJAMA PIJANINUS

T. E. 50 - 5948 Sanabria 2790-92

Vitrinų Fabrikas
„VITRAL“
Sav. W. A. Rastauskas
Įrengimas moderniškų vitrinų prekybos namams ir krautuvėms.
Av. SAN MARTIN 3038
Lomas del Mirador

Turismo Mundial

25 de Mayo 611 - 1er. P.
T. E. 32 - 2412

ALBERTO E. TIMINSKAS "COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuvių — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

AV. PAVON 11070

T. E. 243 - 5654

Sucursal

Temperley

BALCARCE 510

F.C.N.G.R.

Lomas de Zamora

Buenos Aires Avellaneda

ISVYKO ATLANKYTI SIAURES AMERIKA

Birželio 10 d. iš Ezeizo areodromo išskrido p. Marija Karpinskienė. Išvyko, pakviesta savo sūnaus Alberto, gyvenančio Š. Amerikoje jau šešti metai ir dirbančio vienoje imonėje Washingtono. Per tą laiką jis uždirbo tiek, kad galėjo Argentinoje — Banfielde nusipirkti didelį namą ir sklypą už daugiau kaip pusę milijono pezų.

Ponia M. Karpinskienė apsigyveno Čikagos mieste, kur gyvena jos dukterė Adelė ir žentas Bonifacas Devekis (buvęs šv. Cecelijos choro narys) ir 4 m. anukas Jurgukas.

Amerikoje p. Karpinskienė mano pabūvoti keletą mėnesių, kur žada aplankyti įvairias vietas su sūnaus Alberto automobiliu. Dar prieš Naujus Metus žada sugrįžti Argentinon drauge su dukterimi, žentu ir anuku.

ISVYKO AMERIKON

Leonas ir Anastazija Surkevičiai su vaikais Jonuku ir Kristina birželio 6 d. čilės lėktuvų kompanija išskrido į Š. Ameriką ir apsisistos Filadelfijoje.

Dedelė Klemensas, buvęs "Laiko" spaustuves vedėjas birželio 14 d. iš Ezeizo čilės linija išskrido į Š. Ameriką. Apsistos "Drago" patalpos ir dirbs prie "Drago" už lino tipistą. Klemensą Dedelę iki areodromo palydėjo būrys artimųjų ir draugų.

ISVYKO ITALIJON

Dr. Rožė Artini Petraitienė su dukrele O. Marija birželio 17 d. prancūzų laivu išvyko į Italiją aplankyti savo sergančios mamytės. Ponia Petraitienė pasiliks keletą mėnesių Italijoje.

PAIEŠKOJIMAS

Paieškau mano giminaitės Marės Bačiūtės, dukters Jurgio, iš Vilkliautinio kaimo, Liškiavos parapijos, kuri ištėkėjusi už Vladio Nanarotnio prieš 30 išvyko į Argentiną. Turiu svarbų reikalą. Žinantį apie juos prašome pranešti atsiliepi sekančiu adresu:

Jurgis Kuzas, 1101 E. 143 Street, Cleveland 10, Ohio, USA.

VYKS Į EUCHARISTINĮ KONGRESĄ

Pijus Gudlevičius, šio mėnesio pabaigoje, išvyks į Eucharistinį Kongresą Vokietijon. Pakeliui lankysis Ispanijoje, Prancūzijoje, Austrijoje beto Italijoje. Eucharistinio kongreso metu Muenchene dalyvaus viso laisvojo pasaulio lietuviai, dauguma iš Š. Amerikos, Italijos ir Vokietijos. P. Gudlevičius savo kelionės išpūdžius atsiųs "Laiku". Besilankydamas Romoje, jis žada dalyvauti Popiežiaus audiencijoje ir įteikti šv. Tėvui simbolišką Argentinon lietuvių dovaną — sveikinimo pergamentą.

PONAI ČEKANAUSKAI RUOSIASI VYKTI EUROPON

Gerai žinomas industrialas inž. Jonas Čekanauskas su žmona Katalina Pavilauskaite ir dukterimi Olga birželio 29 d. laivu "Libertad" išplauks ilgesnei kelionei į Europą ir aplankys visą eilę kraštų: Vokietiją, Austriją, Italiją, Ispaniją ir

kitus šalis, žada nuvykti net iki Vilniaus.

Nors ponas Čekanauskas yra gimęs Argentinijoje, bet yra išlaikęs savo šeimoje lietuviškas tradicijas ir lietuvišką kalbą. Studentė Olga Čekanauskaitė kalba puikiai lietuviškai ir dalyvauja lietuviškame tautinių šokių ir dainų ansamblyje. Kelionėje pravers studentės Ol-

Aukos Radio Valandėlai

- \$ 500 — P-lė Rasa Kairelytė
- .. 200 — Veronika Švenčionienė
- .. 200 — Motiejus Povilaitis
- .. 100 — Ignas Padvalskis
- .. 100 — Vytas Malėla
- .. 100 — Jonas Kašėta
- .. 100 — Petras Kazlauskas
- .. 100 — Eva Kučinskaitė
- .. 50 — Ona Limblėnė
- .. 50 — Konstancija Žitkaitė

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams.

Radio Valandėlės Vadovybė.

gos kalbų mokėjimas: be ispanų kalbos dar kalba angliškai ir prancūziškai. Kelionės metu ponai Čekanauskai dalyvaus Muenchene Pasauliniame Eucharistiniame Kongrese, kuris įvyks nuo liepos 31 iki rugpjūčio 7 dienon. Beto kaip industrialas turės progos aplankyti didesnius Vokietijos industrijos centrus kaip Koelną, Frankfurtą, Heidelbergą, bei Italijoje garsius miestus kaip Milaną, Bologną ir pačią Romą.

Linkime gražios kelionės ir laimingai sugrįžti Argentinon su gražių išpūdžių bagažu!

GRAZIOS SUKARTUVIŲ VAISĖS

Anelė ir Kostas Račkaukai nuosavose namuose Quilmes mieste birželio 11 d. surengė jaukias vaišes, minėdami savo sūnaus Osvaldo 15-tą gimtadienį. Vaišėse dalyvavo draugų būrelis, kurie sveikino sukaktuvinišką linkėdami laimingų metų ir įteikdami vertingų dovanėlių.

Šalia Osvaldo tėvelių ir sesutės Mildos, sveikintųjų tarpe buvo pp. Juozas ir Adelė Devekiai su mažuku sūnum Danieliu, p. E. Rukšienė su dukra Mira ir sūnum Eduardu, pp. Bruno ir Elena Šlop su sūnum Danieliu, p. Juozas Devekis, pp. Zeferinas ir Teresė Juknevičiai su sūnum studentu Luis Antanu, keletas vietinių kaimynų ir jaunimo.

Vaišių pertraukos metu Osvaldas smuiku ir jo sesutė Milda pianu išpildė gražių lietuviškų ir tarptautinių motyvų muzikinę pynę.

Ta proga pp. Račkaukai aprodė namų patobulimus: nuosavą kolektyvų taisyso dirbtuvę ir sandelį, kur sukrauta visokių reikmenų už pusę mil. pezų, naują erdvią virtuvę, valgomąjį. Tikisi dar šiais metais atremuontuoti priekinę namo dalį ir pristatyti antrą aukštą.

Osvaldas Račkaukas jau treči metai kaip lanko gimnaziją (nacional) o jo sesuė Mildos šiemet baigia mokytojų mokslą (maestra normal). Bė to abu yra dideli muzikos mėgėjai.

GRAZI KELIONĖ

P. Stasys Rukšėnas, 4 autobusų esančių 225 linijoje savininkas, padarė gražią ekskursiją, aplankydamas Argentinon šiaurinę dalį: Kordobą, San Luis, Santiago del Estero, Tucuman, La Rioja ir Jujuy provincijas, pasiekdamas net La Quiaca miestą pačiame Bolivijos pasienyje. Išvyko birželio 4 d. ir važinėjo pusantros savaitės. Kartu vyko jo uošvis p. Kaz. Baranauskas, žinomas industrialas, p. J. Šimkevičius ir būrelis vietinių draugų.

AUKOS GENEROLO T. DAUKANTO LAIDOTUVĖMS PADENGTI

- \$ 3000 Lietuvių Centras Lugane
- .. 500 Skautų Vyčių "Šarūno" būrelis
- .. 500 Vl. Devekis
- .. 200 St. Babronis
- .. 100 V. Žiutlėnė
- .. 100 V. Surul
- .. 100 J. Nakutis
- .. 50 P. Jasiūkynas
- .. 50 O. Vaitkevičienė
- .. 30 O. Mičiūdienė
- .. 20 Dominas
- .. 10 Viliamas
- .. 10 Marcinkevičius

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — J. Duobaj Administratorium — P. Gudlevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi, redakcijos nuožūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinijoje metams \$ 100.—, pusm. \$ 50.—, vienas nr. \$ 4.—, Urugvajuje met. 12 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 lot.

XII METAI Nr. 259

18 DE JUNIO

Mūsų Tautos garbingos praeities prisiminimui, Vytauto Didžiojo — Žalgirio Mūšio laimėtojo, triuškinant Kryžiuočių Ordeno galybę, 550 Metų sukakčiai paminėti

Argent. Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba rengia

DIDINGĄ ŽALGIRO MŪŠIO MINĖJIMĄ,

š. m. liepos mėn. 9 dieną 21 val. Lietuvių Centro — Dr. Jono Basanavičiaus vardo salėje su plačia programa.

Kviečiami visi lietuviai šios didingos sukakties minėjimo dalyvauti.

ALOST Prezidiumas

BUENOS AIRES

Rikardas Kalvelis, Veronikos Keblytės ir Jono Kalvelio sūnus, gegužės 12 d. atšventė savo 15-tą gimtadienį. Rikardas lanko komercinę mokyklą. Rikardo tėvelai jau 30 metų kaip gyvena Argentinijoje. Ponas Jonas Kalvelis dirba Ros-Frion šaldytuvų ir vitrinų fabrike, o p. V. Kalvelienė išėjo pensijon. Ponia Kalveliai gyvena c. España 871, Capital.

LIGONIAI

Argerich ligoninėje dar tebesigydo šie ligoniai:

- Stanislovas Arasimavičius, s. lie 1, Iova 14. Ligonis jaučiasi žymiai geriau.
- Juozas Andriulionis, guli 16 salėje, 115 lovoje. Jan buvo padaryta operacija.
- Jonas Karolis Labunskas buvo operuotas apendicitu.
- Patiejūnas, operuotas, pamažu sveiksta.

MIRUSIEJI

Marcelius Bundza po trumpos galvos tumorio ligos ir operacijos Fiorito ligoninėje mirė birželio 9 d. Velionis buvo gimęs 1900 m. spalio 30 d. Šiauliuose. Argentinon atvyko 1926 metais. Dirbo visą laiką "Papini" stiklo fabrike. Prieš 3 metus buvo išėjęs į pensiją. Buvo linksmo ir gero būdo lietuvis. Nuliūdime liko žmona — Agnietė Pavalkytė-Bundzienė ir dvi dukterys: Ona ir Salema, abi su šeimomis. Lietuvoje liko brolis ir kiti giminės. Giminių ir artimųjų palydėtas į Sarandi kapines, liko amžinai ilsėtis.

PADEKA

Kai teko atsigulti ligoninėn ir man buvo padaryta operacija, daug draugų ir pažįstamų aplankė mane, atnešdami paguodos ir užuojautos. Visiems širdingai dėkoju, bet ypatingu būdu norėčiau padėkoti šioms asmenims: Dr. Jonui Simanauskui už suteiktą greitą pagalbą, internavimą Argerich ligoninėn, už operaciją ir prižiūrėjimą, pp. Zeferinui ir Teresėi Juknevičiams, pirmiesiems lankytojams. Pp. Antanui ir Nataliai Paršeliams, pp. Jonui ir Bronėi Grigoravičiams, Br. Verbičkui, Z. Stankauskai, Juozui Deveikiui, Vaelovui ir Juozui Rymavičiams, Jonui ir Onai Labunskui, L. Pilkaui, pp. Sakalauskams, J. Povilionui, Antonijai Lukoševičienei, kun. Aug. Steigvilai ir švartliui.

Širdingas ačiū visiems, teatlygina Dievas! Stasys Povilonis

PADEKA

Nuoširdžią padėką reiškiu visiems, kurie parodė artimo meilės mano sergančiai žmonai, suteikdami pagalbos ligoje ir užuojautą jai mirus. Nuoširdžiai dėkoju kun. Mykolui Jodkaui už ligonio aptarnavimą su sakramentais, krikšto dukrai, artimiems giminėms-svainiams, kalmynams ir pažįstamiems už lankymą ir užuojautą po žmonos mirties, bei palydėjimą į amžino poilsio vietą — Sarandi kapines.

Vyras — Jonas Povilionis
Krikšto dukterė — E. Farana

NUOSIRDI PADEKA

Minint šv. Cecelijos choro 30-ties metų jubiliejų, "Birutietės" ir "Gyvojo Rožančiaus" draugijos nariai bei narės vietoje sveikinimų, savo

darbu prisidėjo suruošdamas turtinę pagerbimo vermuotą. Darbavosi ponios: Marta Sturevičienė, Pranciška Gailiūnienė, Karolina Krutienė, Grasilda Krievičienė, Ona Kundrotienė, Veronika Marcinkevičienė, V. Rastauskienė, Ursulė Šileikienė ir Ona Vaitkevičienė, p-lė Birutė Sturevičiūtė p. Povilas Mainonis ir Andrius Baltrušaitis, bei kiti nariai. Visiems prie pagerbimo vaišių prisidėjusiems nuoširdus ačiū. Rengimo Komisija

SUSIVIENIJIMO 46 METŲ SUKAKTIES PAMINĖJIMAS

Lietuvių Susivienijimas Argentinijoje š. m. liepos 16 dieną 21 val. Dr. Vinco Kudirkos salėje minės 46 metų sukaktį. Lietuvių S-mas Argentinijoje yra viena iš seniausių lietuvių kultūrinė savišalpos draugija, kuri nenulstamai būria aplink save lietuvius patriotas. Susivienijimas šiandien turi net šešis skyrius ir nemaža turto.

Onai Kulikauskai ir Stanislovui Andriulioniams gimė pirmgimis sūnus, kuriam duotas Ricardo Carlos vardas.

Pakrikštytas Černiauskų sūnus. Per Sekmines Aušros Varų bažnyčioje kun. Aug. Steigvilas pakrikštijo Aldonos Galeckaitės ir Kazimiero Černiauskų sūnus, kuriam duota Edvardo Kazimiero Kęstučio vardai. Krikšto tėvais buvo Elena Vagelytė ir Leonas Šiauliai iš La Platos. Sūnus auga sveikas tėvelių džiaugsmui.

PAIEŠKOJIMAI

Paieškomas p. Feliksas Guzevičius, atvykęs iš Lietuvos į Argentiną 1926 m. turėdamas 18 metų. Paieško jo sesuo Stanislova Guzevičiūtė, Sister M. Natale, Immaculata Conception Convent RSP 2, Putnam, Conn.

Paieškomas Spečys Mečislovas (Spejčys Miescyslov) gimęs 1913 m. Švenčionyse, Vilniaus gubernijoje, sūnus Boleslovo ir Onos Spečių. Kas žino apie paieškomą asmenį, prašome pranešti asmeniškai ar laišku šiuo adresu: Servicio Social Internacional, Paseo Colon 255, Pta. Baja, Buenos Aires.

KORDOBA

Justinui Bagdonavičiui gegužės 17 d. ligoninėje "Clinica" padaryta vidurių operacija. Ligonis po operacijos 9 dienas išgulėjęs ligoninėje, grįžo namo ir baigia sveikti.

Albertas Jankūnas ir Juozas Alšauskas atlieka karinę prievolę. Abu tarnauja Kordobos daliniuose.

GERAI GIRDISI URUGVAJAUŠ LIETUVIŲ RADIO VALANDĖLĖ

Pakeitus Urugvajaus liet. radio valandėlės transliavimo stotį, kuri dabar yra daug galingesnė už buvusią, dabar sekmdeniais visi Buenos Aires ir Berisso lietuviai 8,20 val. pastato savo radio aparatą ant Montevideo radio Sarandi (prie radio Rivadavia Bs. As.) ir maloniai klausosi gražiai vedamos lietuvių radio valandėlės muzikos ir pranešimų. J. G.

SKELBIMAS

Dėl išvažiavimo skubiai ir pigiai parsidūda italiskas 120 bosų akordeonas. Kreiptis: Mendoza 2249,

PASIRINKITE PATYS, KAS GERIAUSIAI PATINKA

Stankūno ir Masiulio Lietuvių Prekybos Bendrovė yra pasiryžusi geriausiai pasitarnauti visiems tautiečiams, kurie tik nori pasiūsti savo artimiesiems Lietuvoje siuntinių.

Štai šįkart Stankūno ir Masiulio Lietuvių Prekybos Bendrovė siūlo jums ilgai nelaukiant pasirinkti ir užsakyti saviesiems vieną ar kelis iš šių siuntinių:

SIUNTINYS 3VK:

trys atkarpos labai vertingos ir geros, gražios ir tvirtos angliškos vilnonės medžiagos vyriškiems ar moteriškoms kostiumams, kiekviena po 3 1/2 jardų, Boston serge, worsted arba barathes, pilkos, juodos, rudos ar mėlynos spalvos su jaustais įrašais arba su antspaudais "All Wool Made in England".

Siuntinio kaina su visais pasiuntimo mokesčiais: 76 dol.

SIUNTINYS 3VKP:

trys atkarpos po 3 jardus grynos angliškos vilnos Ulster medžiagos paltams, rudos, mėlynos ar žalsvos, arba viena atkarpa kostiumui, kaip siuntinyje 3VK, ir dvi Ulster paltinės atkarpos, arba dvi atkarpos kostiumams ir viena paltui pasirinktinai.

Siuntinio kaina su visais pasiuntimo mokesčiais: 76 dol.

SIUNTINYS 3K:

trys atkarpos kostiumams, kiekvienas po 3 1/2 jardų, tvirtos ir gražios, lygios ar dryžuotos, vyriškos ar moteriškos pusvilnonės medžiagos (vilna su medvilnės priemaiša), su antspaudais "Made in England".

Siuntinio kaina su visais pasiuntimo mokesčiais: 40 dol.

SIUNTINYS 4K:

4 atkarpos kostiumams po 3 1/2 jardų tokios pat kaip siuntinyje 3K medžiagos, — 50 dol.

SIUNTINYS 5K:

5 atkarpos tokios pat medžiagos — 60 dol.

SIUNTINYS 10K:

10 tokių pat atkarpų — 115 dol.

Prie šių siuntinių galima už papildomą mokesį pridėti dar pamašalų, moteriškoms suknelėms ir kitokių medžiagų ar kitų daiktų.

Garantuotas pristatymas per 3-5 savaites.

Ypač skubiai vykdomi vaišų ir visi kiti užsakymai.

Pavyzdžių ir informacijų bei katalogų galima pasipašrašyti, o taip pat siuntinius užsisakyti tiesiog Stankūno ir Masiulio Lietuvių Prekybos Bendrovėje Londone, arba per šiuos jos atstovus, kurie turi pilnus medžiagų komplektus, pagal kuriuos vietoje galima pasirinkti, kas pageidaujama:

- V. Bačanskas, \$97 W. Lombard St., Baltimore 1, Md., USA.
- A. Dabšys, 3802 Evans St., Los Angeles 27, Calif., USA.
- J. Dagys Agency, 114 N. Rockton Ave., Rockford, Ill., USA.
- J. Daugirdas, 337 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y., USA.
- K. Dulkys, 407 Burden St., Prince George, B. C., Canada.
- D. Jurjonas & Co., Inc., 3251 So. Halsted St., Chicago 8, II., USA.
- K. Kudukis, 1702 Whitehall Dr., London, Ont., Canada.
- A. Kusinskis, 61 Front St., Apt. 3, Sudbury, Ont., Canada.
- A. Mylė, 991 St. Elizabeth St., Montreal 18, P. Q., Canada.
- J. Petrulionis, Gaiva-Refreshments & Gifts, 3570 W. Vernor, Detroit 16, Michigan, USA.
- L. Radzevičius, 180 N. Cumberland St., Port Arthur, Ont., Canada.
- A. Steikūnas, 3824 Hemlock St., East Chicago, Ind., USA.
- J. Vaičaitis, 359 W. Broadway, So. Boston 27, Mass., USA.
- J. Valaitis, Hamburg-Altona, Daimlerstr. 44, Germany.
- G. Zaborskis, 130 Bradford St., San Francisco 10, Calif., USA.
- E. Žukauskas, Marquette Gift Parcel Service, 2439 West 69 St., Chicago 29, Ill., arba: 4839 W. 14 St., Cicero 50, Ill., USA.
- K. Stankūnas, 5 Markwell Str., Bowen Hills, Brisbane, Australija.

STANKŪNAS & MASIULIS
LITHUANIAN TRADING COMPANY
108A, Whitecrapel Rd,
London, E. 1, Great Britain